

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	1-4
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება	
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	
1. ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი და მისი ოპერაციები	9
2. მომზადების საფუძველი	9
3. ფუნქციონირებადი საწარმო	10
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	11
5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	28
6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	29
7. ჯგუფის მიერ გამოყენებული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები	33
8. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	33
9. ძირითადი საშუალებები	35
10. აქტივის გამოყენების უფლება	36
11. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	36
12. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	37
13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	38
14. სხვა მიმდინარე აქტივები	39
15. სააქციო კაპიტალი	39
16. ნასესხები სახსრები	39
17. ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	40
18. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	41
19. სახელშეკრულებო ვალდებულებები	41
20. სხვა ვალდებულებები	42
21. ელექტროენერგიის შიდა რეალიზაცია და გატარება	43
22. სხვა შემოსავალი	45
23. შესყიდული ენერგია	45
24. მომსახურების ხარჯები	45
25. სხვა საოპერაციო ხარჯები	46
26. ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები, წმინდა	46
27. პირობითი ვალდებულებები	47
28. ფინანსური რისკის მართვა	49
29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	53
30. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები	54
კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება	55

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“
აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში – „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „ეთიკის კოდექსი პროფესიონალი ბუღალტრებისთვის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-8 და მე-16 შენიშვნებზე, რომლებიც აღწერს დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

ჯგუფის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2020 წილს მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის გამოკლებით. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ შეეხება მმართველობით ანგარიშგებას და მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არსებით უზუსტობას შეიცავს, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ექვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.

- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

ჩვენ მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვ საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

22 მარტი, 2021 წ.

თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	646,814	627,556
აქტივის გამოყენების უფლება	10	1,376	1,592
გუდვილი		1,416	1,416
სხვა არამატერიალური აქტივები		1,440	1,710
სულ გრძელვადიანი აქტივები		651,046	632,274
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	11	13,703	13,239
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	12	83,759	71,466
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	17,653	6,748
სხვა მოკლევადიანი აქტივები	144	626	5,707
სულ მოკლევადიანი აქტივები		115,741	97,160
სულ აქტივები		766,787	729,434
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	15	5,501	5,501
გაუნაწილებელი მოგება		383,954	458,012
ჯგუფის მფლობელებისთვის განკუთვნილი კაპიტალი		389,455	463,513
არასაკონტროლო პაკეტი		–	9
სულ საკუთარი კაპიტალი		389,455	463,522
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	17	6,622	9,317
ნასესხები სახსრები	16	44,442	51,106
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	20	5,762	6,331
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		56,826	66,754
მიმდინარე ვალდებულებები			
ანარიცხები		188	164
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	18	247,476	157,372
ნასესხები სახსრები	16	21,719	11,702
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	19	41,548	25,655
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	20	9,575	4,265
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		320,506	199,158
სულ ვალდებულებები		377,332	265,912
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		766,787	729,434

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 22 მარტს.

მიხეილ ზოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	2020	2019
ამონაგები და მასთან დაკავშირებული შემოსავალი			
ელექტროენერგიის შიდა რეალიზაცია და გატარება	21	653,866	685,442
ელექტროენერგიის საზღვარგარეთ რეალიზაცია		1,787	–
მომსახურება		23,292	22,253
სულ შემოსავალი		678,945	707,695
სხვა შემოსავალი	22	28,998	24,534
შესყიდული ელექტროენერგია	233	(603,978)	(575,264)
მომსახურების ხარჯები	24	(10,423)	(13,315)
შრომითი დანახარჯები		(63,299)	(74,528)
კონსულტაციის გასამრჯელო	8	(4,087)	(3,941)
გახარჯული მასალები		(3,010)	(5,209)
საგადასახადო ხარჯები		(5,530)	(4,615)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	25	(8,672)	(8,404)
შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯის, მოგების		8,944	46,953
გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		(49,710)	(43,751)
(ზარალი)/შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯისა და			
მოგების გადასახადის დარიცხვამდე		(40,766)	3,202
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	26	3,165	3,444
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	26	(36,481)	(12,503)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები, წმინდა		(33,316)	(9,059)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(74,082)	(5,857)
მოგების გადასახადი		–	–
წლის ზარალი		(74,082)	(5,857)
წლის სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(74,082)	(5,857)

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 22 მარტს.

მიხეილ ზოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

	კომპანიის მფლობელებისთვის განკუთვნილი კაპიტალი				საკუთარი კაპიტალი
	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ	არასაკონ- ტროლო პაკეტი	
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	5,501	463,869	469,370	9	469,379
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(5,857)	(5,857)	-	(5,857)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,501	458,012	463,513	9	463,522
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(74,082)	(74,082)	-	(74,082)
შვილობილი კომპანიის ლიკვიდაცია (შპს „ზოტი ჰიდრო“)	-	24	24	(9)	15
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,501	383,954	389,455	-	389,455

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 22 მარტს.

მიხეილ ბოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	2020	2019
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(74,082)	(5,857)
კორექტირებები:			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		49,710	43,751
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	26	(3,165)	(3,444)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	26	36,481	12,503
ცვლილებები რეზერვებში		661	(463)
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	22	(509)	(719)
საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან მიღებული შემოსულობა		-	(21)
მიღებული გრანტი	22	(408)	(408)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების ნამეტი	22	(2,589)	(6,127)
ძირითადი საშუალებებისა და სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გასვლიდან მიღებული (შემოსულობა)/ზარალი	22	(1,630)	118
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების მოძველების ხარჯი	25	381	320
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		4,850	39,653
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ზრდა		4,480	(7,567)
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების (ზრდა)/შემცირება		(12,855)	21,354
სხვა მიმდინარე აქტივების შემცირება		3,898	12,457
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების ზრდა		84,675	41,761
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ზრდა		15,900	5,504
სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა		5,267	2,146
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		101,365	75,655
მიღებული პროცენტი		470	650
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		106,685	115,958
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების შესყიდვები, შესაბამისი დღგ-ის ჩათვლით		(66,434)	(107,890)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(66,434)	(107,890)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
აღებული სესხები		4,761	-
ნასესხები სახსრების დაფარვა		(16,481)	(7,712)
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის გადახდა		(569)	-
გადახდილი პროცენტი		(16,906)	(9,510)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(29,195)	(17,222)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		11,056	(9,154)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13	6,748	16,056
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(151)	(154)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	13	17,653	6,748

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები:

- ▶ 2019 წელს მშობელი კომპანიისთვის გაცემული 9,245 ლარის სესხები (რომელიც შედგებოდა 6,762 ლარის ძირითადი თანხისა და 2,483 ლარის დარიცხული პროცენტისგან) გაიქვითა მშობელი კომპანიის წინაშე ჯგუფის სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებასთან.

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 22 მარტს.

მიხეილ ბოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

9-68 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფი და მისი ოპერაციები

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ (შემდგომში – „კომპანია“) 2006 წლის 31 ივლისს საქართველოში დარეგისტრირებული და მოქმედი კომპანიაა. მისი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმაა სააქციო საზოგადოება და დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შედგება კომპანიის და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში – „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ინფორმაციისგან. 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მშობელი კომპანია, რომელსაც მისი აქციების 100% ეკუთვნოდა, იყო სს „ჩეხური ენერგო-პრო ა.ს.“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). სს „ჩეხური ენერგო-პრო ა.ს.“-ს 100%-იან წილს ფლობს DK Holding Investments s.r.o. ამ უკანასკნელის აქციების ერთპიროვნული მფლობელია ბატონი იარომირ თესარი, რომელიც ამასთანავე ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა ელექტროენერგიის განაწილებაა. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ელექტროენერგიას ანაწილებს საქართველოს ყველა რეგიონში დედაქალაქის, თბილისის, გარდა და მოიცავს ქვეყნის ტერიტორიის 85%-ს. ჯგუფი თავისი ელექტროგამანაწილებელი ქსელით ემსახურება თითქმის 1.2 მილიონ მომხმარებელს და ასევე ფლობს და მართავს ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებს.

ჯგუფი შედგება შემდეგი სამეურნეო სუბიექტებისგან, რომლებიც კონსოლიდირებულია ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში:

სახელწოდება	რეგისტრაციის ქვეყანა	ჯგუფის კაპიტალში წილი		საქმიანობის ტიპი
		2020	2019	
შპს „ჯიფაური“	საქართველო	100%	100%	აირტურბინული ელექტროსადგური
შპს „ზოტი ჰიდრო“	საქართველო	–	95%	ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა (შეჩერებული)

კომპანიის იურიდიული მისამართია: ზურაბ ანჯაფარიძის ქ. 19, 0186 თბილისი, საქართველო.

შპს „ჯიფაური“ არის 2010 წლის 16 ნოემბერს საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია. შპს „ჯიფაურის“ ძირითადი საქმიანობაა გარანტირებული სიმძლავრით უზრუნველყოფა და ელექტროენერგიის წარმოება. მისი მთავარი საოპერაციო აქტივებია ოთხი აირტურბინა 110 მეგავატი დადგმული სიმძლავრით და ელექტროენერგიის წარმოებისთვის საჭირო სხვა ობიექტები (აირტურბინული ელექტროსადგური).

გარანტირებული სიმძლავრე უზრუნველყოფს საქართველოს ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის უსაფრთხო და საიმედო ფუნქციონირებას. გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის პერიოდსა და მინიმალური გარანტირებული სიმძლავრის ოდენობას არეგულირებს საქართველოს მთავრობა, ხოლო ტარიფებს აწესებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია („სემეკი“).

შპს „ჯიფაურის“ იურიდიული მისამართია ზურაბ ანჯაფარიძის ქ. 19, 0186 თბილისი, საქართველო, ხოლო ფაქტობრივი მისამართი – აღმაშენებლის ქ. 2ბ, 1300 გარდაბანი, საქართველო.

2020 წლის 11 თებერვალს შპს „ზოტი ჰიდროს“ ოფიციალური ლიკვიდაცია მოხდა.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერების მიერ. აქციონერთა კრება, ჩვეულებრივ, ტარდება საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში. აქციონერებს უფლება აქვთ შეიტანონ ცვლილებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველად გამოყენებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდი.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

3. ფუნქციონირებადი საწარმო

წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. ამ გადაწყვეტილების მიღებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, ამჟამინდელი მიზნები, ოპერაციების მოგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა, და გააანალიზა ფინანსურ ბაზრებზე არსებული ვითარების გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 204,767 ლარით აღემატებოდა (2019 წლის 31 დეკემბერი: 101,998 ლარი). ჯგუფმა 2020 წელს განიცადა 74,082 ლარის წმინდა ზარალი (2019 წ.: 5,857 ლარი).

ჯგუფის საოპერაციო შემოსავალი დამოკიდებულია იურიდიული პირების მიერ მოხმარებულ ელექტროენერგიაზე, რაც მნიშვნელოვნად შემცირდა საქართველოს მთავრობის მიერ კოვიდ-19-თან საბრძოლველად შემოღებული შეზღუდვების გამო. ამის შედეგად ელექტროენერგიის გაყიდვებმა მნიშვნელოვნად იკლო კომერციულ და ინდუსტრიულ სექტორში. ამასთან, კოვიდ-19-მა უარყოფითად იმოქმედა ელექტროენერგიის მომხმარებელი ფიზიკური პირების ელექტროენერგიის ქვითრების გადახდისუნარიანობაზე. ეს ფაქტი ნაწილობრივ დააკომპენსირა საქართველოს მთავრობამ კოვიდ-19-ით დაზარალებული ეკონომიკის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებდა 2020 წლის მარტ-მაისში და 2020 წლის ნოემბრიდან 2021 წლის თებერვლამდე წყლის, გაზის და ელექტროენერგიის მოხმარების სუბსიდირებას ფიზიკური პირების გარკვეული კატეგორიებისთვის.

ჯგუფის გასაყიდი ტარიფების მნიშვნელოვანი ნაწილი რეგულირებულია, რაც ზღუდავს ჯგუფის უნარს, სარეალიზაციო ფასები დააკორექტიროს შესყიდვის საშუალო ტარიფის ან თვითღირებულების სხვა კომპონენტების ზრდის საპასუხოდ, რაც კომპენსირდება მომდევნო სატარიფო პერიოდში საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკი“) 2014 წლის 30 ივლისის № 14 გადაწყვეტილებით დამტკიცებული სატარიფო მეთოდოლოგიის მიხედვით. 2020 წლისა და 2019 წლის განმავლობაში შესყიდვის ფაქტობრივი საშუალო ტარიფი აღემატებოდა სემეკის მიერ 2017 წლის 27 დეკემბრის № 48 დადგენილებით განსაზღვრულ საშუალო შესყიდვის ტარიფს.

ხელმძღვანელობა მიზანშეწონილად მიიჩნევს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების ადეკვატურობის შეფასებისას ჯგუფი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ 2020 წლის 29 დეკემბერს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ („სემეკი“) ახალი სამომხმარებლო ტარიფები დააწესა. გაზრდილი ტარიფები ძალაში შევიდა 2021 წლის 1 იანვარს და იმოქმედებს 2021 წლის 1 ივლისამდე. ახალი საკანონმდებლო მოთხოვნების თანახმად, ელექტროენერგიის სატარიფო სტრუქტურა 2021 წლის 1 ივლისიდან შეიცვლება. ჯგუფი დაიყოფა „განაწილებელი სისტემის ოპერატორის განცალკევების წესების“ მიხედვით, რის შედეგადაც მიწოდებისა და განაწილების საქმიანობას ერთი და იგივე კომპანია აღარ აწარმოებს. კომპანია აპირებს მხოლოდ განაწილების ფუნქციის შენარჩუნებას. ჯგუფზე აღარ იმოქმედებს მიწოდებასთან დაკავშირებული ელექტროენერგიის შესყიდვის ფასის არასახარბიელო მერყეობა, ვინაიდან ჯგუფს უკვე მხოლოდ განაწილების საქმიანობა და შესაბამისი მარჟა შეეხება. გრძელვადიან პერსპექტივაში, ხელმძღვანელობა არ მოელის რამე არსებით ცვლილებებს ჯგუფის ფინანსურ შედეგებში.
- ▶ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს შესყიდული ჰქონდა (ფაქტორინგული ხელშეკრულებით) 148,836 ლარის სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება (2019 წლის 31 დეკემბერი: 83,639 ლარი). კრედიტორულ დავალიანებაზე ფაქტორინგული ხელშეკრულება გაფორმდა ქართულ კომერციულ ბანკებთან ერთიდან სამ თვემდე ვადით, და ერიცხება წლიური 6.1%-13.5% ფინანსური ხარჯი. ჯგუფი აპირებს 42 მილიონი ლარის ოდენობის შესყიდული საკრედიტო დავალიანების რეფინანსირებას კომერციული ბანკისგან აღებული გრძელვადიანი სესხით. კრედიტის პირობები უკვე შეთანხმებულია კომერციულ ბანკთან და სესხის დამტკიცების პროცესი, სავარაუდოდ, 2021 წლის მარტის ბოლოს დასრულდება. გარდა ამისა, 2021 წლის იანვარ-თებერვალში დამატებით კრედიტორულ დავალიანებაზე გაფორმდა ფაქტორინგული ხელშეკრულება, რომელთა მთლიანმა ოდენობამ 7,680 ლარი შეადგინა. რაც შეეხება იმ შესყიდულ კრედიტორულ დავალიანებას, რომელიც არ რეფინანსდება, ჯგუფი აპირებს ლიმიტების გადავადებას 2022 წლამდე ან, მინიმუმ, ენერგო-პრო ჯორჯიას საქმიანობის განცალკევებამდე 2021 წლის ივლისში და შემდგომ 1 წლამდე ვადით. ჯგუფი აპირებს შესყიდული კრედიტორული დავალიანების დაგროვილი ნაშთის შემცირებას 2022 წლიდან და 2023 წლისთვის მათ სრულად დაფარვას.

3. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

- ▶ მშობელმა კომპანიამ დაადასტურა, რომ აქვს ჯგუფის მხარდაჭერის შესაძლებლობა და სურვილი, რაც გამოიხატება ჯგუფისთვის საკმარისი ფულადი სახსრების გამოყოფით, რათა მან შეძლოს საქმიანობის ჩვეულ რეჟიმში გაგრძელება. ამასთან, მშობელმა კომპანიამ დაადასტურა, რომ არ აპირებს ჯგუფისგან სასესხო დავალიანების, ასევე საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისთვის გაცემული სესხების ძირითადი თანხის დაფარვისა და დარიცხული პროცენტის გადახდის მოთხოვნას, თუკი ეს დააზარალებს კომპანიის ფინანსურ სტაბილურობას.
- ▶ კოვიდ-19-ის პირველი შემთხვევები 2019 წლის ბოლოსთვის დაფიქსირდა. პანდემიამ მნიშვნელოვანი კვალი დაამჩნია მსოფლიოს და საქართველოს ეკონომიკას. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფზე არსებითად არ უმოქმედია ამ ახალ გარემოებებს. თავისი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფი არ მოელის, რომ COVID-19 ვირუსს არსებითი უარყოფითი ზემოქმედება ექნება მის უნარზე, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმო.

ხელმძღვანელობის აზრით, ამ ინიციატივების ერთობლიობა ჯგუფს უზრუნველყოფს საკმარისი ლიკვიდურობით, რომ საქმიანობა 2021 წლის შემდეგაც გააგრძელოს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

(ა) კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები ის ინვესტიციის ობიექტებია, სტრუქტურირებული საწარმოების ჩათვლით, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (i) შეუძლია წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის ის საქმიანობები, რომლებიც მის უკუგებაზე მნიშვნელოვნად მოქმედებს, (ii) აქვს ინვესტიციის ობიექტში მონაწილეობის შედეგად ცვლად უკუგებასთან დაკავშირებული რისკი და უფლებები, და (iii) შეუძლია გამოიყენოს ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენა და იმოქმედოს ინვესტორის უკუგების ოდენობაზე. სხვა საწარმოზე ჯგუფის გავლენის შეფასებისას ხდება არსებითი უფლებების, მათ შორის არსებითი პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობის და ეფექტის გათვალისწინება. იმისათვის, რომ უფლება არსებითად ჩაითვალოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების პრაქტიკული გამოყენების შესაძლებლობა ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობების წარმართვის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებისას. ჯგუფს შეიძლება გავლენა ჰქონდეს ინვესტიციის ობიექტზე მაშინაც კი, როდესაც ინვესტიციის ობიექტის ხმის უფლებების ნახევარს ან ნაკლებს ფლობს. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი ადარებს თავის ხმის უფლებათა რაოდენობას სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაზრევასთან, რათა განსაზღვროს აქვს თუ არა ფაქტობრივი გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე. სხვა ინვესტორების დამკავი უფლებები, როგორიცაა უფლებები, რომლებიც უკავშირდება ინვესტიციის ობიექტის საქმიანობაში ფუნდამენტურ ცვლილებებს ან გამოიყენება მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, ჯგუფს ინვესტიციის ობიექტის გაკონტროლებაში ხელს არ უშლის. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირდება იმ თარიღიდან, როდესაც ჯგუფს გადაეცემა კონტროლი (შემენის თარიღი) და მათი დეკონსოლიდაცია ხდება კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

შვილობილი კომპანიების შესყიდვის ბუღალტრული აღრიცხვისთვის გამოიყენება შემენის მეთოდი საწარმოთა გაერთიანებისას შემენილი ამოცნობადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით შემენის თარიღისთვის, არასაკონტროლო პაკეტის ზომის მიუხედავად.

ჯგუფი არასაკონტროლო პაკეტს, რომელიც წარმოადგენს კაპიტალში ამჟამინდელ წილობრივ მონაწილეობას და, ლიკვიდაციის შემთხვევაში, მფლობელს უფლებას აძლევს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილზე, თითოეული ოპერაციისთვის ინდივიდუალურად აფასებს, შემენილი საწარმოს წმინდა აქტივებში არასაკონტროლო პაკეტის პროპორციული წილის ოდენობით.

გუდვილის შესაფასებლად ხდება შემენილი საწარმოს წმინდა აქტივების გამოქვითვა შემენილ საწარმოში გადახდილი თანხის, შემენილ საწარმოში არასაკონტროლო პაკეტის ოდენობის და შემენის თარიღამდე შემენილ საწარმოში ფლობილი წილის სამართლიანი ღირებულების ჯამური თანხიდან. ყოველგვარი უარყოფითი თანხის („უარყოფითი გუდვილი, სარგებლიანი შესყიდვა“) აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა ხელახლა შეაფასებს, გამოავლინა თუ არა ყველა შემენილი აქტივი და ყველა ნაკისრი ვალდებულება და პირობითი ვალდებულება, და გადაამოწმებს თავისი შეფასებების მართებულობას. შემენილ საწარმოში გადახდილი თანხა ფასდება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტების და მიღებული ან ნაკისრი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, პირობითი ანაზღაურების ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ჩათვლით, მაგრამ შემენასთან დაკავშირებული ისეთი დანახარჯების გამოკლებით, როგორიცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ა) კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

შიდაჯგუფური ოპერაციები, ნაშთები და ჯგუფის კომპანიებს შორის შემდგარი გარიგებებიდან არარეალიზებული შემოსულობები ერთმანეთთან გაიქვითება; არარეალიზებული ზარალიც გაიქვითება, თუ დანახარჯების ამოღება შეუძლებელი არ არის. კომპანია და მისი შვილობილი კომპანიები იყენებენ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკას, რომელიც შესაბამისობაშია ჯგუფის შიდა პოლიტიკასთან.

არასაკონტროლო პაკეტი არის შვილობილი კომპანიის წმინდა შედეგების და საკუთარი კაპიტალის ნაწილი, მიკუთვნებადი იმ წილებისთვის, რომლებსაც კომპანია პირდაპირ ან არაპირდაპირ არ ფლობს. არასაკონტროლო პაკეტი წარმოადგენს ჯგუფის საკუთარი კაპიტალის ცალკე კომპონენტს.

არასაკონტროლო პაკეტების ყიდვა-გაყიდვა

არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებთან გარიგებების ბუღალტრული აღრიცხვისთვის ჯგუფი სამეურნეო სუბიექტის მოდელს იყენებს. ნებისმიერი სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და შეძენილი არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას შორის, პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც კაპიტალის ოპერაცია. ჯგუფი სხვაობას გაყიდვის ღირებულებასა და გაყიდული არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას შორის აღრიცხავს, როგორც კაპიტალის ოპერაციას საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

შვილობილი კომპანიების გასხვისება

როდესაც ჯგუფი კონტროლს კარგავს, სამეურნეო სუბიექტში დარჩენილი ყოველგვარი წილის გადაფასება ხდება მის სამართლიან ღირებულებამდე და საბალანსო ღირებულებაში შესული ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებას, შენარჩუნებული წილის შემდგომში მეკავშირე საწარმოდ, ერთობლივ საწარმოდ ან ფინანსურ აქტივად აღრიცხვის მიზნებისთვის. ამასთან, მანამდე ამ სამეურნეო სუბიექტთან დაკავშირებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახული ყველა თანხა აღირიცხება, ისე, თითქოს ჯგუფმა პირდაპირ ჩამოწერა მასთან დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები. ეს, შეიძლება, ნიშნავდეს მანამდე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხების გადატანას მოგებაში ან ზარალში.

საწარმოთა გაერთიანება

ბიზნესების შეძენა აღირიცხება შეძენის მეთოდის გამოყენებით. საწარმოთა გაერთიანებისას გადაცემული ანაზღაურება ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც გამოითვლება, როგორც შეძენის თარიღისთვის კომპანიის მიერ გადაცემული აქტივების სამართლიანი ღირებულებების, შეძენილი საწარმოს ყოფილი მფლობელების მიმართ კომპანიის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების და შეძენილი საწარმოს კონტროლის მიღებისთვის ჯგუფის მიერ გამოშვებული სააქციო წილის ჯამი. შეძენასთან დაკავშირებული დანახარჯები, როგორც წესი, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევისთანავე.

გუდვილის შეფასება ხდება იმ ზედმეტობის თანხით, რომლითაც გადაცემული ანაზღაურების თანხის, შეძენილ საწარმოში ყოველგვარი არასაკონტროლო პაკეტების ოდენობის და მყიდველი საწარმოს მიერ შეძენილ საწარმოს კაპიტალში მანამდე ფლობილი წილის (ასეთის არსებობის შეთხვევაში) სამართლიანი ღირებულების ჯამი აღემატება შეძენის თარიღისთვის ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების წმინდა თანხებს. თუ გადაფასების შემდეგ შეძენის თარიღისთვის ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების გაქვითული თანხები აღემატება გადაცემული ანაზღაურების თანხის, შეძენილ საწარმოში ყოველგვარი არასაკონტროლო პაკეტების ოდენობის და მყიდველი საწარმოს მიერ შეძენილი საწარმოს კაპიტალში მანამდე ფლობილი წილის (ასეთის არსებობის შეთხვევაში) სამართლიანი ღირებულების ჯამს, მაშინ ეს ზედმეტობა დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, როგორც სარგებლიან შესყიდვაზე მიღებული შემოსულობა.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარება და შემდგომი შეფასება

პირველადი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია მათი თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც ის ამ ფინანსურ აქტივებს მართავს. ჯგუფი ფინანსურ აქტივს თავდაპირველად აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით, რასაც, იმ ფინანსური აქტივის შემთხვევაში, რომელიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ემატება გარიგების დანახარჯები. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომელიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკული მიზანშეწონილობა გამოიყენა, ფასდება გარიგების ფასით ფასს 15-ის „შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ შესაბამისად.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირება და სრულდება ინსტრუმენტის დონეზე.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების შედეგად. ჯგუფის ბიზნესმოდელის შეფასება მოხდა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ თავდაპირველად გამოყენების თარიღის, 2018 წლის 1 იანვრის, მდგომარეობით. ჯგუფის ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი და ოპერაცია მიმართულია ელექტროენერგიის რეალიზაციით სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისკენ. ეს არის ჯგუფის მთავარი მიზანი და ყოველდღიური საქმიანობა. წარსულში ჯგუფს არასდროს გაუყიდა თავისი ფინანსური ინსტრუმენტები. ყველა ფინანსურ აქტივს ის ფლობს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და მათ კლასიფიკაციას ახდენს პირველ ბიზნესმოდელში – ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად (H2C).

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ფინანსური აქტივების ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხვა (სავალო ინსტრუმენტები) ყველაზე რელევანტურია ჯგუფისთვის.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(i) ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც ჯგუფს ეკუთვნის 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და მოიცავს ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს და სხვა დებიტორულ დავალიანებას.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის ამორტიზებული ღირებულებით აღიარებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც ჯგუფი მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიხედვით განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(i) ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

იმ კრედიტების შემთხვევაში, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზარდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზარდილი, რეზერვის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის დგება დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ჯგუფი 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ქმნის ბანკში განთავსებული ნაღდი ფულის ნაშთებისთვის.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერება გაუფასურების ზარალის რეზერვის ანგარიშზე მას შემდეგ, რაც აქტივის ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა დასრულდება, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს და ზარალის ოდენობა განსაზღვრულია. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება კრედიტდება გაუფასურების ზარალის ანგარიშზე წლის მოგებაში ან ზარალში.

პირველადი აღიარება და შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ შესაბამისად ასახულია მოგებასა და ზარალში და შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური ვალდებულებების, სესხების და გადასახდელი ანგარიშების სახით ან ასახულია, როგორც წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს. ჯგუფი თავისი ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შემთხვევაში, შემდგომი აღრიცხვა ხდება ამორტიზებული ღირებულებით. ამას ემატება გარიგებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი დანახარჯები.

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, მოიცავს ნასესხებ სახსრებს (16 შენიშვნა) და სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას (18 შენიშვნა).

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნით, ფინანსური ვალდებულებები ორ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები (სესხები და გადასახდელი ანგარიშები).

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებასა და ზარალში ასახვით

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, მოიცავს სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებს და იმ ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას კლასიფიცირდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სავაჭროდ განკუთვნილის კატეგორიას ფინანსური ვალდებულებები იმ შემთხვევაში მიეკუთვნება, თუ ისინი გაწეულია უახლოეს მომავალში გამოსყიდვისთვის. ამ კატეგორიაში ასევე შედის კომპანიის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ მიეკუთვნება ჰეჯირების ინსტრუმენტებს ფასს 9-ით განსაზღვრულ ჰეჯირების ურთიერთობებში. განცალკევებული ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები ასევე კლასიფიცირდება, როგორც სავაჭროდ განკუთვნილი, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი კლასიფიცირებულია ჰეჯირების ეფექტურ ინსტრუმენტებად.

სავაჭროდ განკუთვნილი ვალდებულებებიდან მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით, კლასიფიცირდება აღიარების თავდაპირველი თარიღით და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კმაყოფილება ფასს 9-ის კრიტერიუმები. კომპანიას არ აღურიცხავს სასესხო ვალდებულებები, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სესხები და გადასახდელი ანგარიშები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, სესხებისა და მისაღები ანგარიშების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგებაში ან ზარალში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფასდება შემდეგ ორ თანხას შორის უდიდესით: (i) ზარალის რეზერვის ოდენობა და (ii) თავდაპირველად აღიარებული თანხა, რომელსაც, საჭიროების შემთხვევაში, აკლდება ფასს 15-ის „შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ პრინციპების შესაბამისად აღიარებული შემოსავლის კუმულაციური თანხა.

აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხორციელდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს სამართლებრივი უფლება თანხების ჩათვლისა და განზრახული აქვს შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვა ან ერთდროულად აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა.

(გ) სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედეგად:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე; ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი ჯგუფის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 29-ე შენიშვნაში. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება გამოითვლება შემდეგი კომპონენტების დაჯგუფებით: შესყიდვის დღეს სამართლიანი ღირებულებით გადახდილი საფასური და შეძენილი კომპანიის ნებისმიერი უმცირესობის წილის მოცულობა. საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, კომპანია შეძენილი კომპანიის არასაკონტროლო პაკეტებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ან ამოცნობადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილის შესაბამისად. შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების აღიარება ხდება მათი გაწევისთანავე და შედის ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

კომპანია განსაზღვრავს, რომ მას შეძენილი აქვს ბიზნესი მაშინ, როდესაც შეძენილი საქმიანობა და აქტივები შეიცავს წარმოების კომპონენტებს და არსებით პროცესს, რომლებიც ერთობლივად იძლევა წარმოების შესაძლებლობას.

შეძენილი პროცესი არსებითად ითვლება მაშინ, თუ მას კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს ნაწარმის შექმნისთვის და შეძენილი წარმოების კომპონენტები შეიცავს ამ პროცესის წარმართვისთვის საჭირო უნარებით, ცოდნითა თუ გამოცდილებით აღჭურვილ ორგანიზებულ სამუშაო ძალას ან თუ ის მნიშვნელოვან როლს თამაშობს წარმოების შექმნაში და მიიჩნევა უნიკალურად, იშვიათად ან შეუცვლელად მნიშვნელოვანი დანახარჯის, ძალისხმევის ან წარმოების შეფერხების გარეშე.

როდესაც კომპანია შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული საკონტრაქტო ვალდებულებების, ეკონომიკური პირობებისა და მშობელი კომპანიის პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას შემძენის მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შეძენის თარიღისათვის.

პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და მისი შემდგომი გადახდა აღირიცხება კაპიტალში. პირობითი საფასური, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს და შეესაბამება ფასს 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფასს 9-ის შესაბამისად. სხვა პირობითი ანაზღაურება, რომელიც არ ექვევა ბასს 39-ის მოქმედების არეალში, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებები აისახება მოგება-ზარალში.

გუდვილის აღიარება თავდაპირველად ხდება თვითღირებულებით, და ტოლია წმინდა ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულების ზემოთ გადახდილი ნამეტი ღირებულებისა (სხვაობა უმცირესობის და მფლობელობაში ადრე არსებულ ნებისმიერ წილში გადახდილ და ნაკისრი ანაზღაურების ჯამს და წმინდა შეძენილ აქტივებსა და ნაკისრ ვალდებულებებს შორის). თუ შეძენილი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მეტია მთლიანად გადახდილ ღირებულებაზე, კომპანია ხელახლა აფასებს, სწორად ამოიცნო თუ არა ყველა შეძენილი აქტივი და ნაკისრი ვალდებულება და გადასინჯავს შეძენის თარიღისთვის ასაღიარებელი თანხების შესაფასებლად გამოყენებულ პროცედურას. თუ ხელახალი შეფასების შედეგად წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მაინც გადააჭარბებს მთლიანად გადახდილ ანაზღაურებას, მაშინ ხდება მოგების აღიარება მოგებაში ან ზარალში.

პირველადი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი.

როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურებისთვის შექმნილი რეზერვების გამოკლებით, სადაც საჭიროა. ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლისა და სესხით სარგებლობის ხარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება უცვლელად, ჯგუფი ასეთ ნაწილებს აღიარებს დამოუკიდებელ აქტივად კონკრეტული სასარგებლო გამოყენების ვადით და შესაბამისად არიცხავს ცვეთას. წვრილმანი შეკეთებისა და ყოველდღიური ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) ცვეთა

მიწისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის ცვეთა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა მუხლების ცვეთა გამოანგარიშდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რათა მოხდეს მათი ხარჯის განაწილება ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
მიწა და შენობა-ნაგებობები	20-100
ტექნიკური აღჭურვილობა და დანადგარები	8-25
სხვა აღჭურვილობა, ავეჯი და მოწყობილობები	2-10
სხვა ძირითადი საშუალებები	5-25

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც ჯგუფი ამჟამად მიიღებდა ამ აქტივის გაყიდვით, რასაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივები უკვე იმ სიძველისა და იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეს მოსალოდნელია მისი სასარგებლო გამოყენების ვადის ბოლოს. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, დაკორექტირდება.

(iii) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აისახება იმ პერიოდის მოგება-ზარალში, რომლის განმავლობაშიც შეწყდა აქტივის აღიარება.

აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველწლიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება შესაბამისად.

(ვ) იჯარა

კომპანია, როგორც მოიჯარე

პირველადი აღიარება და შეფასება

ხელშეკრულების გაფორმების დროს ჯგუფი აფასებს, ის წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ეს შეფასება გულისხმობს განსჯას იმის თაობაზე, დამოკიდებულია თუ არა ის კონკრეტულ აქტივებზე, ჯგუფი იღებს თუ არა არსებითად სრულ ეკონომიკურ სარგებელს აქტივით სარგებლობისგან და აქვს თუ არა ჯგუფს უფლება, წარმართოს აქტივის გამოყენება. ჯგუფმა ასევე არჩია ფასს 16-ით გათვალისწინებული გამარტივებული მიდგომის გამოყენება მაქსიმუმ 12-თვიანი ვადის მქონე მოკლევადიანი იჯარებისთვის და ისეთი იჯარებისთვის, რომელთა საბაზისო (საიჯარო) აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. ჯგუფი მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე იჯარებს გამარტივებული მეთოდით აღრიცხავს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) იჯარა (გაგრძელება)

კომპანია, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

ასეთ ხელშეკრულებებზე საიჯარო გადახდების აღიარება ხდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი უკავშირდება, იჯარის ვადაზე წრფივი დარიცხვით.

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, იჯარის ვადა განისაზღვრება, როგორც იჯარის ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ვადას დამატებული ხელშეკრულების ვადის შესაძლო გაგრძელება. თუ იჯარის ხელშეკრულებას განუსაზღვრელი ვადა აქვს, იჯარის ვადა განისაზღვრება ხელშეკრულების შესაძლო გაგრძელების ვადით.

ჯგუფი აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას აღიარებს იჯარის ვადის დაწყების თარიღით.

აქტივის გამოყენების უფლება

აქტივის გამოყენების უფლების პირველადი შეფასება ხდება თავდაპირველი თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საიჯარო ვალდებულების საწყისი შეფასების ღირებულება;
- ▶ იჯარის დაწყების თარიღით ან ამ თარიღამდე (იჯარის წინასწარ გადახდა) შესრულებულ საიჯარო გადახდებს გამოკლებული მეიჯარისგან მიღებული ყოველგვარი წამახალისებელი გადახდები;
- ▶ მოიჯარის სავარაუდო დანახარჯები, დაკავშირებული საიჯარო აქტივის დემონტაჟთან, გადატანასა და აღდგენასთან, საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად.

აქტივის გამოყენების უფლებას შემდგომში ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე ან საიჯარო ვადის ბოლო თარიღამდე, რომელიც უფრო ადრე დადგება. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა წრფივი მეთოდით ერიცხება იჯარის ვადასა ან აქტივის გამოყენების უფლების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უფრო ხანმოკლე ვადის განმავლობაში. აქტივის გამოყენების უფლება ასევე ექვემდებარება გაუფასურებას.

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში გადასახდელი თანხების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადასახადები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულ მისაღები საიჯარო შეღავათებით, ცვლად საიჯარო გადასახადებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადასახადები ასევე შედგება შესყიდვის ოფციონის რეალიზაციის ფასისგან, რომლის ჯგუფის მიერ რეალიზაციის გონივრული რწმენა არსებობს, და იჯარის შეწყვეტისთვის გადახდილი ჯარიმებისგან, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფის მიერ იჯარის შეწყვეტის ოფციონის რეალიზაციას. ცვლადი საიჯარო გადასახადები, რომლებიც არ არის მიბმული ინდექსზე ან განაკვეთზე, აღიარებულია იმ პერიოდის ხარჯად (გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ისინი გაიწევა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შესაქმნელად), რომლის განმავლობაშიც დგება გადახდის გამომწვევი მოვლენა ან პირობა.

საიჯარო გადასახადების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის.

შემდგომი შეფასება

იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება იჯარის გადახდის შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიკაცია ან ცვლილება, თუ იცვლება საიჯარო გადახდები (მაგ. ცვლილება სამომავლო გადახდებში მათი ოდენობის განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო), ან ცვლილება შედის საბაზისო აქტივის შესყიდვის ოფციონის შეფასებაში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) იჯარა (გაგრძელება)

კომპანია, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის მოდელის გამოყენებისას, ჯგუფი აფასებს აქტივის გამოყენების უფლებას თავდაპირველი თვითღირებულებით, მინუს დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი, რომელიც კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შესაფასებლად. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის ათვლის თარიღიდან საბაზისო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის ამოწურვამდე.

ჯგუფი ხარჯებს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის სახით აღიარებს ფინანსური ხარჯებში, რომელსაც ასახავს მოგებაში ან ზარალში.

კომპანია საიჯარო ვალდებულებებზე გადახდილ პროცენტს მიაკუთვნებს ფინანსური საქმიანობიდან მიღებულ ფულად ნაკადებში გადახდილ პროცენტს.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარას, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. იჯარიდან შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავლისა. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ზ) არამატერიალური აქტივები

ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. შიდა რესურსებით შექმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და ხარჯი აისახება იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს, გუდვილის გარდა, განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, ძირითადად, მოიცავს კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამებს და სხვა საოპერაციო ლიცენზიებს, და კაპიტალიზდება მათი შეძენისა და გამოყენებისთვის მომზადებაზე გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები და პროგრამული უზრუნველყოფა	2-7 წელი
სხვა არასაოპერაციო ლიცენზიები	3-7 წელი

შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე. გაუფასურების შემთხვევაში არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება შემცირდება მათი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უფრო მაღალ ღირებულებამდე.

ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო გამოყენების განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის შესაბამისად შეცვლით და განიხილება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში.

ჯგუფი არ ფლობს სასარგებლო გამოყენების შეუზღუდავი ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

(თ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ჯგუფი განსაზღვრავს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი და განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომელიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ამ გამოთვლების დასაბუთება ხდება შეფასების კოეფიციენტებით ან სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

ჯგუფი გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები, ჩვეულებრივ, ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშნები, რომ გაუფასურებით გამოწვეული უკვე აღიარებული ზარალი შეიძლება აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემოზრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვლის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო საფუძველი ვარაუდისა, რომ ასეთი გრანტი მიღებული იქნება. იმ შემთხვევაში, როდესაც გრანტების მიღება დაკავშირებულია გარკვეულ პირობებთან, მისი აღიარება ხორციელდება ასეთი პირობების დაკმაყოფილების გრანტიის არსებობის შემთხვევაში. როდესაც გრანტი ეხება ხარჯების მუხლს, მისი სისტემატური აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელშიც აღირიცხება ამ გრანტით დასაფარი შესაბამისი დანახარჯები. როდესაც გრანტი უკავშირდება აქტივს, იგი შემოსავლად აღირიცხება თანაბარი ოდენობებით შესაბამისი აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

როდესაც ჯგუფი იღებს არაფულადი აქტივების გრანტს, აქტივი და გრანტი აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და გადაიტანება მოგებაში ან ზარალში აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, საბაზისო აქტივის სარგებლის თანაბარი წლიური ოდენობებით გამოყენების საფუძველზე.

(კ) დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები

ხელფასები, შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და არაფულადი სარგებელი ირიცხება იმ წელს, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. 2019 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ვალდებულება, რომ თანამშრომელთა მთლიანი ხელფასებიდან და სხვა გასამრჯელოებიდან 2%-ის ოდენობის შენატანი საპენსიო ფონდისთვის გადადოს.

(ლ) გადასახადები

(i) მოგებიდან გადასახადები

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც ანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამისი განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ასეთი ოპერაციების დაბეგრა სცდება ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ მოქმედების არეალს, აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების მსგავსად და აისახება, როგორც საგადასახადო ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ თუ აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებითი ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) გადასახადები (გაგრძელება)

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი (გაგრძელება)

საგადასახადო ორგანოსგან მიღებული ან მისთვის გადასახდელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის აქტივის ან ვალდებულების წმინდა თანხა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების სხვა საგადასახადო დავალიანების მუხლში.

(iii) განუსაზღვრელი საგადასახადო სტატუსი

ჯგუფის განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს ხელმძღვანელობა ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის იმ პოზიციებისთვის, რომლებზეც ხელმძღვანელობის აზრით, უფრო არის მოსალოდნელი დამატებითი გადასახადების დაკისრება, თუ ამ პოზიციებს საგადასახადო ორგანოები ექვექვე დააყენებენ. ასეთი შეფასება ეყრდნობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ფაქტობრივად ძალაში შესული საგადასახადო კანონმდებლობის განმარტებას და ნებისმიერ სასამართლოს გადაწყვეტილებას ან სხვა განჩინებას მსგავს საკითხებზე. ვალდებულებები ჯარიმების, პროცენტის და გადასახადების სახით, რომლებიც არ არის დაკავშირებული მიღებულ შემოსავალთან, აღიარებულია იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც ხელმძღვანელობა აფასებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის საჭირო დანახარჯებს.

(მ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება მოიცავს მარაგების შეძენის დანახარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად, და თითოეული ჯგუფისთვის ინდივიდუალურად განისაზღვრება.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება დასრულების და რეალიზაციის ხარჯები.

(ნ) გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, პირველადი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადაიტანება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი ჯგუფი მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას.

სხვა გადახდილი ავანსები ჩამოიწერება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც მიიღება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება. თუ არსებობს მინიშნება, რომ შესაძლოა ვერ იქნეს მიღებული გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივი, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მიმდინარე წლის მოგებაში ან ზარალში.

(ო) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ბანკებში განთავსებულ მოთხოვნამდე ანაზრებს და სხვა მოკლევადიან მაღალიკვიდურ ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი ვადა, მაქსიმუმ, სამი თვეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულად სახსრებსა და მათი ეკვივალენტებში არ შედის შეზღუდული წვდომის ფულადი ნაშთები. ნაშთები, რომელთა სავალუტო კონვერტაცია ან ვალდებულების დასაფარად გამოყენება შეზღუდულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში, ასახულია გრძელვადიან აქტივებში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(პ) საკუთარი კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ზღვრული ხარჯები კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან, გადასახადის გათვალისწინებით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებითი შენატანები კაპიტალში.

დივიდენდები ტარდება, როგორც ვალდებულება და იქვითება საკუთარი კაპიტალიდან იმ პერიოდში, როდესაც მათი გამოცხადება და დამტკიცება ხდება. ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია „ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენების“ თავში.

(ჟ) სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები

სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ისეთი აქტივების შეძენის, მშენებლობისა თუ წარმოებისთვის, რომლებსაც სჭირდება არსებითი პერიოდი (ერთ წელზე მეტი) დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან გასაყიდად ვარგის მდგომარეობაში მოსაყვანად (განსაკუთრებული აქტივები), და კაპიტალიზდება, როგორც ხსენებული აქტივების თვითღირებულების ნაწილი.

კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღი არის თარიღი, როდესაც (ა) ჯგუფს წარმოეშობა ხარჯები განსაკუთრებულ აქტივებთან დაკავშირებით; (ბ) ჯგუფს წარმოეშობა სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები; და (გ) ჯგუფი ახორციელებს ქმედებებს, რომლებიც აუცილებელია აქტივის სარგებლობის ან გასაყიდ მდგომარეობაში მოსაყვანად. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია გრძელდება აქტივების სარგებლობის ან გასაყიდ მდგომარეობაში არსებითად მოყვანის თარიღამდე.

ჯგუფი ახდენს სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაციას, რომლების თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ არ განახორციელებდა კაპიტალურ დანახარჯებს განსაკუთრებულ აქტივებზე. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული კაპიტალიზებული დანახარჯები გამოითვლება ჯგუფის საშუალო დაფინანსების ღირებულების შესაბამისად (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ღირებულება ემატება განსაკუთრებულ აქტივებზე გაწეულ ხარჯებს), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ნასესხები სახსრები აღებულია კონკრეტულად განსაკუთრებული აქტივების მოპოვების მიზნით. ასეთ შემთხვევაში, კაპიტალიზდება სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ფაქტობრივი დანახარჯები, რომელსაც აკლდება ამ ნასესხები სახსრების დროებით ინვესტირების შედეგად წარმოშობილი საინვესტიციო შემოსავალი.

სესხის მიღების ხარჯი შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც საწარმო გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

კომპანიამ დროებით უნდა შეაჩეროს სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაციის პროცესი ხანგრძლივი პერიოდების განმავლობაში, რომელშიც ის დროებით შეაჩერებს განსაკუთრებული აქტივის აქტიურ მშენებლობას.

(რ) ანარიცხები

ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები არის არაფინანსური ვალდებულებები, რომელთა მთავარი მახასიათებელია დაუზუსტებელი დრო და თანხის ოდენობა. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ განსაზღვრა. როდესაც კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ყოველგვარი ანაზღაურების გამოკლებით.

ანარიცხების შეფასება ხდება ვალდებულების დასაფარად გასაწევი მოსალოდნელი დანახარჯების დღევანდელი ღირებულებით, იმ დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია საპროცენტო დანახარჯების ნაწილში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ს) უცხოური ვალუტა

ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული საწარმოს სამუშაო ვალუტაა იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს საწარმო საქმიანობს. კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების სამუშაო ვალუტა და ჯგუფის წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა – ქართული ლარი („ლარი“).

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაიყვანება თითოეული სამეურნეო სუბიექტის სამუშაო ვალუტაში ანგარიშგების შესაბამისი პერიოდის ბოლოსთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით. საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა და ზარალი გარიგებების ანგარიშსწორებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული საწარმოს სამუშაო ვალუტაში გადაყვანის შედეგად სებ-ის წლის ბოლოსთვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აისახება მოგებაში ან ზარალში, როგორც ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი ან ხარჯი. წლის ბოლოსთვის არსებული კურსით გადაყვანა არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კაპიტალის ინვესტიციების ჩათვლით, გადაიყვანება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. სავალუტო კურსის ცვლილების ეფექტი არაფულად მუხლებზე, რომელიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში, აისახება სამართლიანი ღირებულების შემოსულობაში ან ზარალში.

(ტ) შემოსავლის აღიარება

მომხმარებელბთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის თუ მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავლის აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების ოდენობით.

ჯგუფი სახელშეკრულებო მოვალეობას ყველა შემდეგი შეთავაზებისთვის აღიარებს დროის გარკვეულ მომენტში, რადგან თითოეულ შეთავაზებაში მხოლოდ ერთი სახელშეკრულებო მოვალეობაა:

- ▶ ელექტროენერგიის რეალიზაციის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ყოველთვიურად, მომხმარებელთა მიერ ელექტროენერგიის მრიცხველით აღრიცხული მოხმარების საფუძველზე, და გამოითვლება სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფების მიხედვით.
- ▶ ელექტროენერგიის საექსპორტო რეალიზაცია თუ გატარება აღიარდება ელექტროენერგიის გამრიცხველიანებული გადაცემის საფუძველზე და გამოითვლება სახელშეკრულებო ტარიფების ან სემეკის მიერ განსაზღვრული ტარიფების გამოყენებით.
- ▶ ქსელთან მიერთების საფასური შედგება მომხმარებელზე დაკისრებული გადასახადისგან და მისი აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ, ელექტროენერგეტიკულ სისტემაზე თავდაპირველი მიერთების მომენტში. ქსელთან მიერთების დრო და ტარიფები ფიქსირებულია და განისაზღვრება სემეკის მიერ.
- ▶ შემოსავალი მომსახურებიდან, რომელსაც იხდიან მომხმარებლების ქსელის შეკეთებასა და მოთხოვნილი სიმძლავრის მიწოდებაში, აღიარებულია დროის გარკვეულ მომენტში, მომსახურების სრულად მიწოდების შემდეგ.
- ▶ წარმოებული ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება დროის მომენტში, მრიცხველის ჩვენების მიხედვით წარმოებული ელექტროენერგიის რაოდენობისა და სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფების ნამრავლის სახით.
- ▶ გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანია არის გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის რეჟიმში და მზად არის, აწარმოოს ელექტროენერგია საკუთარი მაქსიმალური სიმძლავრით. გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის დღეების მინიმალურ რაოდენობას და გარანტირებული სიმძლავრის ფიქსირებულ ტარიფებს ადგენს სემეკი.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(უ) სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავლის შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. სხვა შემოსავალში შედის ყველა სხვა საოპერაციო შემოსავალი, რომელიც არ უკავშირდება პროდუქტების ან მომსახურების გაყიდვას, მაგალითად, სასაქონლო-მატერიალური მარაგების და ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციით გამოვლენილი ზედმეტობა, შემოსავალი ჯარიმებიდან და საურავებიდან, იჯარიდან, მესამე მხარეებისგან მიღებული აქტივები და შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან, შემოსავალი დაზღვევიდან და სხვა. შემოსავლის აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც მომხმარებელს მიეწოდება მომსახურება, რადგან ამ დროს მომხმარებელი სარგებლობს კომპანიის მომსახურებით.

(ფ) მომხმარებლებისგან უსასყიდლოდ გადმოცემული აქტივების მონაწილეობით ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავალი

როდესაც ჯგუფი მომხმარებლებისგან იღებს ძირითადი საშუალებების ერთეულს, იგი ჯერ აფასებს, აკმაყოფილებს თუ არა გადმოცემული ერთეული აქტივის განსაზღვრებას. თუ ჯგუფი დაასკვნის, რომ აქტივის განსაზღვრება დაკმაყოფილებულია, იგი გადმოცემულ აქტივს ძირითადი საშუალებების ერთეულად აღიარებს, თავდაპირველი აღიარებისას მის ღირებულებას აფასებს სამართლიანი ღირებულებით და შემოსავალს აღიარებს ფასს 15-ის „შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ შესაბამისად.

(ქ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცემა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ჯერ არაა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

2020 წლის 1 იანვარს ბასს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ 69-76 მუხლებში, რომლებიც აკონკრეტებს ვალდებულებების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიცირების წესებს.

ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ რა იგულისხმება ანგარიშსწორების გადავადების უფლებაში;
- ▶ რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს;
- ▶ რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის ალბათობა, გამოიყენებს თუ არა საწარმო გადავადების უფლებას;
- ▶ რომ თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად წარმოადგენს წილობრივ ინსტრუმენტს, მხოლოდ ამ შემთხვევაში არ იმოქმედებს ვალდებულების პირობები მის კლასიფიკაციაზე.

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტულად. ჯგუფი ამ ეტაპზე აფასებს ცვლილებების ეფექტს მის მიმდინარე პრაქტიკაზე და იმას, არსებული სესხები საჭიროებს თუ არა რესტრუქტურისაციას.

„კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“ – შესწორებები ფასს-ში

2020 წლის მაისში ბასს-მა გამოუშვა შესწორებები ფასს 3-ში „საწარმოთა გაერთიანება“ - „კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“. შესწორებების მიზანია „ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის საფუძვლების“, რომელიც 1989 წელს გამოიცა, მითითების ჩანაცვლება 2018 წლის მარტში გამოშვებული „ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლების“ მითითებით, მის მოთხოვნებში მნიშვნელოვანი ცვლილებების გარეშე.

საბჭომ ასევე დაამატა გამონაკლისი ფასს 3-ის აღიარების პრინციპიდან, რათა თავიდან აერიდებინა ვალდებულებებთან ან პირობით ვალდებულებებთან დაკავშირებული პოტენციური „მეორე დღის“ შემოსულობის ან ზარალის საკითხი, რომელიც ცალ-ცალკე მოექცეოდა ბასს 37-ის ან ფასიკ 21-ის „მოსაკრებლები“ მოქმედების არეალში.

ამავდროულად, საბჭომ გადაწყვიტა განემარტა ფასს 3-ში არსებული მითითება პირობითი აქტივების შესახებ, რაზეც არ იმოქმედებდა „ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის საფუძვლების“ მითითების ჩანაცვლება.

ცვლილებები ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს პერსპექტიულად.

ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე – ცვლილებები ბასს 16-ში

2020 წლის მაისში ბასს-მ გამოუშვა „ძირითადი საშუალებები – შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე“. ამ შესწორების მიხედვით, საწარმოებს ეკრძალებათ ძირითადი საშუალებების ერთეულის თვითღირებულებიდან გამოქვითონ ნებისმიერი შემოსავალი ერთეულების გაყიდვიდან, რომელიც წარმოიქმნება ამ აქტივის ისეთ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად, რომელიც საჭიროა ხელმძღვანელობისთვის სასურველი მიზნით მის გამოსაყენებლად. ამის ნაცვლად, საწარმო ასეთი ერთეულების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსავალს და ამ ერთეულების წარმოების თვითღირებულებას აღიარებს შემოსავალში ან ზარალში.

შესწორება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და რეტროსპექტულად ვრცელდება ძირითადი საშუალებების იმ ერთეულებზე, რომლებიც ექსპლუატაციისთვის მზად არის საწარმოს მიერ ამ შესწორების პირველად გამოყენებისას წარმოდგენილი უადრესი პერიოდის საწყისი ან მის შემდგომი თარიღიდან.

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

„წამგებიანი კონტრაქტები – კონტრაქტის შესრულების ხარჯები“ – შესწორებები ბასს (IAS) 37-ში

2020 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ბასს 37-ში, რათა დაეკონკრეტებინა რომელი დანახარჯები უნდა გაითვალისწინოს საწარმომ იმის შეფასებისას, ხელშეკრულება წამგებიანია თუ ზარალიანი.

ცვლილება იყენებს „პირდაპირ დაკავშირებული დანახარჯის მიდგომას“. ის დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება საქონლის ან მომსახურების მიწოდების ხელშეკრულებას, მოიცავს როგორც ნაზარდ დანახარჯებს, ისე ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ საქმიანობასთან პირდაპირ დაკავშირებული დანახარჯების განაწილებას.

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები პირდაპირ არ უკავშირდება ხელშეკრულებას და გამოირიცხება, თუკი ისინი აშკარად არ ეკისრება კონტრაქტს ხელშეკრულების თანახმად.

ცვლილებები ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. ჯგუფი ამ ცვლილებებს გამოიყენებს იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომელთა მიხედვით აღებული ყველა ვალდებულება ჯერ არ შეუსრულებია წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში, რომელშიც იგი პირველად იყენებს ამ ცვლილებებს.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტი მოყვანილი საკომისიოები

ფასს-ის სტანდარტების 2018-2020 წლიური გაუმჯობესებების პროცესის ფარგლებში, ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 9-ის შესწორება. ცვლილება განმარტავს საკომისიოებს, რომლებსაც საწარმო ითვალისწინებს იმის შეფასებისას, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების პირობები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების პირობებისგან. ამ საკომისიოებში შედის მხოლოდ მსესხებლისა და კრედიტორის მიერ გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, მათ შორის ისინიც, რომლებიც მსესხებელმა ან კრედიტორმა ერთმანეთის სახელით გადაიხადეს ან მიიღეს. საწარმო ცვლილებებს იყენებს იმ ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი თარიღით ან თარიღიდან, რომლის განმავლობაშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებას.

ცვლილება ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. ჯგუფი ამ შესწორებებით იხელმძღვანელებს იმ ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი თარიღით ან თარიღიდან, რომლის განმავლობაშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ შესწორებას.

ამ ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა ჯგუფზე.

ქვემოთ ჩამოთვლილია სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა. ეს სტანდარტები, სავარაუდოდ, არ იქონიებს გავლენას ჯგუფზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17: „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი საწარმო, როგორც საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს;
- ▶ ბასს (IAS) 41 „სოფლის მეურნეობა“ – გადასახადით დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

(i) დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ჯგუფი აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება მათი სამართლიანი ღირებულებით უნდა მოხდეს. თუ გარკვეული ოპერაციების აქტიური ბაზარი არ არსებობს, ხელმძღვანელობა თავად განსჯის, ეს ოპერაციები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით არის განფასებული თუ არასაბაზროთი. განსჯისას ხელმძღვანელობა ეყრდნობა დაუკავშირებელ (მისგან დამოუკიდებელ) მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

(ii) მომხმარებლების მიერ უსასყიდლოდ გადმოცემული აქტივებიდან მიღებული შემოსავლის და ქსელთან მიერთების საფასურის აღიარება

ჯგუფი თავისი მომხმარებლებისგან იღებს ძირითადი საშუალებების ერთეულებს, რომლებიც უნდა გამოიყენოს აღნიშნული მომხმარებლების ქსელთან მისაერთებლად, აგრეთვე მათთვის უწყვეტი ელექტროენერგიის მისაწოდებლად. ჯგუფმა განსჯის საფუძველზე უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება გადმოცემული აქტივების სანაცვლოდ მომხმარებლებისათვის გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებით. ყველა ფაქტისა და გარემოების ანალიზის შემდეგ, ჯგუფი დარწმუნებულია, რომ მომხმარებელთათვის გაწეული მომსახურება მათ მიერ გადმოცემული აქტივების სანაცვლოდ მთლიანად დაკავშირებულია მიერთებასთან და, შესაბამისად, მათი აღიარება ხდება ჯგუფისთვის აქტივების გადაცემის და მომხმარებლის ქსელთან მიერთების დასრულების შემდეგ. გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებულ მიდგომას მნიშვნელოვანი ზემოქმედება აქვს შემოსავლების ასახვის დროზე.

2020 წლის განმავლობაში, ინვენტარიზაციის პროცედურების ჩატარების შედეგად, ჯგუფმა მოახდინა მომხმარებლებისგან უსასყიდლოდ მიღებული გადაცემული 2,208 ლარის (2019 წ.: 5,820 ლარი) ოდენობის აქტივების იდენტიფიკაცია. ჯგუფმა განსჯის საფუძველზე დაასკვნა, რომ მართალია, ეს იდენტიფიცირებული აქტივები წარმოადგენს მომხმარებლების მიერ წარსულში საჩუქრად გადმოცემულ აქტივებს, ყველაზე მართებული მიდგომა იქნებოდა ამ აქტივებზე შემოსავლის აღიარება პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი იდენტიფიცირება. ეს შემოსავალი აისახა სხვა შემოსავლის მუხლში. გარდა ამისა, ჯგუფს მესამე მხარეებისგან მიღებული აქვს 509 ლარის ღირებულების აქტივები (2019 წ.: 719 ლარი).

(iii) საიჯარო ხელშეკრულებების ვადის განსაზღვრა ვადის განახლების და შეწყვეტის უფლების გათვალისწინებით – ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას იმ ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის გახანგრძლივების ოფციონი, თუ არსებობს ამ ოფციონის გამოყენების გონივრული რწმენა, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის შეწყვეტის ოფციონი, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მისი გამოყენება არ მოხდება.

ჯგუფს გაფორმებული აქვს რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება, რომლებიც შეიცავს ვადის გაგრძელების და შეწყვეტის უფლებას. ჯგუფი განსჯაზე დაყრდნობით აფასებს, გამოიყენოს თუ არა საიჯარო ხელშეკრულების განახლების ან შეწყვეტის უფლება. ანუ, იგი ითვალისწინებს ყველა შესაბამის ფაქტორს, რომლებიც მისთვის ქმნიან ხელშეკრულების განახლების ან შეწყვეტის უფლების გამოყენების ეკონომიკურ სტიმულს. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ ჯგუფი თავიდან აფასებს იჯარის ვადას, თუ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება გარემოებებში, რომელიც კონტროლირებადია და უარყოფითად მოქმედებს მის უნარზე, გამოიყენოს ან არ გამოიყენოს ხელშეკრულების განახლების ან შეწყვეტის უფლება (მაგ. საიჯარო ქონების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება ან საიჯარო აქტივის მნიშვნელოვნად შეცვლა).

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ა) მოსაზრებები (გაგრძელება)

(iv) დროითი სხვაობები

ელექტროენერგიის გაყიდვის აღიარება ხდება საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო სექტორების მომხმარებელთა მიერ ელექტროენერგიის მრიცხველით აღრიცხული მოხმარების საფუძველზე. მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის ჯგუფს გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის ელექტროენერგია, რომელიც რეალურად მოხდა, მაგრამ რომლისთვისაც ჯერ არ არის წარდგენილი ანგარიშები მომხმარებლებზე. გამომუშავებული შემოსავლების გამოანგარიშება, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, ეყრდნობა ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ელექტროენერგიის მოცულობის, სხვადასხვა რაოდენობის მომხმარებელთა შორის მისი განაწილებისა და მიწოდებასთან დაკავშირებული ტექნიკური დანაკარგების შეფასებას ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ განსხვავება ფაქტობრივ შემოსავლებს და სავარაუდო შემოსავლებს შორის, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, უმნიშვნელოა.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ახალი მომხმარებლების ქსელთან მიერთება ცალკე შესასრულებელი ვალდებულებაა და უკავშირდება მომსახურებებს, რომლებიც ერთხელ გაიწევა, დროის გარკვეულ მომენტში და არა ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში. ამიტომ ეს ღირებულება აღიარებულია შემოსავალში მთლიანად, თავდაპირველი აღიარების მომენტში.

(v) შრომითი დანახარჯების კაპიტალიზაცია

ჯგუფმა შეიმუშავა ხელფასის კაპიტალიზაციის პოლიტიკა და დაიწყო შრომითი დანახარჯების კაპიტალიზაცია აქტივის თვითღირებულებას მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როდესაც აღნიშნული ანაზღაურებები პირდაპირ უკავშირდება პროექტს. ხელფასები იმ შემთხვევაში უკავშირდება პირდაპირ პროექტს, როდესაც თანამშრომლების წვლილი პროექტში პირდაპირ არის მიკუთვნებადი შესაბამისი აქტივის ფაქტობრივი მშენებლობის ან საცდელ-საკონსტრუქციო სამუშაოებისთვის, პროექტირების ჩათვლით.

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(i) ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომ ფასდება ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ყველაზე მაღალი ოდენობით: ა) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ოდენობა, ბ) თავდაპირველად აღიარებული თანხა, მინუს შემოსავლის კუმულაციური ოდენობა. გარანტიის თავდაპირველი სამართლიანი ღირებულება შეფასდა წლიური გარანტიის საკომისიოს პროგნოზის საფუძველზე, რომელსაც გადაიხდიდა მესამე მხარე საბაზრო პირობებით შემდგარი გარიგების შემთხვევაში. ეს ღირებულება განაწილდა ოთხ გარანტორ კომპანიაზე (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები), 2015-2017 წლებში ამ კომპანიების საშუალო EBITDA-ს (შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვთვის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე) მიხედვით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, შესაბამისი სავალო ინსტრუმენტების 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულება, შემცირებული აღიარებული შემოსავლის კუმულაციური ოდენობით, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღემატებოდა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (17 შენიშვნა).

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ბ) შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ii) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო გამოყენების ვადა

ძირითადი საშუალებების ერთეულების სასარგებლო გამოყენების ვადების განსაზღვრა განსჯის საგანია, მსგავსი აქტივებისგან მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ამ აქტივებში ჩართული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარება, მეტწილად, მათი ექსპლუატაციით ხდება. თუმცა სხვა ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ფიზიკური ცვეთა, ხშირად განაპირობებს აქტივებში ჩართული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობა დარჩენილ სასარგებლო გამოყენების ვადებს აფასებს აქტივების ამჟამინდელ ტექნიკურ მდგომარეობაზე და იმ სავარაუდო პერიოდზე დაყრდნობით, რომლის განმავლობაშიც მოსალოდნელია აქტივისგან სარგებლის მიღება ჯგუფის მიერ. შემდეგი ძირითადი ფაქტორების გათვალისწინება ხდება: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რომელიც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული მოძველება საბაზრო პირობების ცვლილების გამო.

2020 წელს ჯგუფმა, შემოსვლების გამო, გაზარდა გარკვეული ერთეულების სასარგებლო გამოყენების ვადა, რომლებიც თავიანთი ხასიათით წარმოადგენს კაპიტალურ შეკეთებას, განახლებას ან რემონტს, რაც ახანგრძლივებს აქტივის ექსპლუატაციას. სასარგებლო გამოყენების ვადების გადახედვის მთლიანი წლიური ეფექტი იყო წლიური ცვეთის 1,611 ლარით შემცირება.

(iii) სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების გაუფასურება

ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გადაუხდელობის ობიექტური მტკიცებულება. ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ არ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ გაუფასურება უკავშირდება ინდივიდუალურად შეფასებულ დებიტორულ დავალიანებას (მიუხედავად იმისა, მნიშვნელოვანია იგი, თუ არა), ის ამ დებიტორულ დავალიანებას შეიყვანს მსგავსი საკრედიტო რისკის მქონე დებიტორული დავალიანებების ჯგუფში და კოლექტიურად შეაფასებს მათ გაუფასურებას ამოღების ისტორიული მაჩვენებლების საფუძველზე, რომლებსაც დააკორექტირებს საპროგნოზო ინფორმაციის მიხედვით.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, 9,630 ლარის (2019 წ.: 12,801 ლარი) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველაზე ზუსტად ასახავს სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებისთვის შექმნილ შესაძლო რეზერვს (12 შენიშვნა).

(iv) შრომითი დანახარჯების კაპიტალიზაცია

ხელფასები, რომლებიც კაპიტალიზაციას ექვემდებარება, მოიცავს იმ თანამშრომლებისა და განყოფილებების შრომით დანახარჯებს, რომლებმაც წვლილი შეიტანეს კაპიტალური პროექტების დასრულებაში. სახელფასო დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი, ნაწილდება პროექტზე პროპორციული წესით, მაგალითად, ფაქტობრივი საათების ოდენობით, რომლებიც დაიხარჯა პროექტზე და ასახულია სამუშაო დროის აღრიცხვის ტაბელში.

სხვა შრომითი დანახარჯები, რომლებიც კაპიტალიზაციას ექვემდებარება, ნაწილდება მთლიანი ხელფასების წინასწარ განსაზღვრული პროპორციების მიხედვით. ეს პროპორციები განისაზღვრა ამ განყოფილებების და თანამშრომლების სამუშაო განრიგების საფუძველზე და ასახულია კაპიტალიზაციის პოლიტიკაში.

2020 წელს ასეთი წესით შეფასებული მთლიანად კაპიტალიზებული ხელფასები გაუტოლდა 10,580 ლარს (2019 წ.: 4,441 ლარი).

7. ჯგუფის მიერ გამოყენებული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები

2020 წელს რამდენიმე ცვლილება და ინტერპრეტაცია მოქმედებს პირველად, მაგრამ გავლენას არ ახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 3-ში: „საწარმოს განმარტება“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 7-ში, ფასს (IFRS) 9-ში და ბასს (IAS) 39-ში „საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის შესწორება“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 1-სა და ბასს (IAS) 8-ში: „ტერმინ „არსებითის“ განმარტება“;
- ▶ ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლები;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში: „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა“ (მოქმედი 2020 წლის 1 ივნისისთვის).

8. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2020 და 2019 წლებში ჯგუფს ჰქონდა დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები შემდეგ სამეურნეო სუბიექტებთან:

დაკავშირებული მხარის სახელწოდება	ურთიერთობა
ენერგო პრო ეი. ეს, ჩეხეთის რესპუბლიკა	მშობელი კომპანია
MEGAWATT SERVIS s.r.o, ჩეხეთის რესპუბლიკა	საერთო კონტროლს
MEGAWATT SERVIS-ის წარმომადგენლობა საქართველოში	დაქვემდებარებული საწარმო
ენერგო-პრო ბულგარეთი EAD, ბულგარეთი	საერთო კონტროლს
ენერგო-პრო ვარნა EOOD, ბულგარეთი	დაქვემდებარებული საწარმო
ენერგო-პრო ბულგარეთი ტრედიდინგი EAD, ბულგარეთი	საერთო კონტროლს
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“, საქართველო	დაქვემდებარებული საწარმო
სს „ოპპა“, საქართველო	საერთო კონტროლს
ENERGO-PRO GUNEY ELEKTRIK, თურქეთი	დაქვემდებარებული საწარმო
	საერთო კონტროლს
	დაქვემდებარებული საწარმო

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები ასე გამოიყურებოდა:

	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	470	35
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	–	815
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	5,281	32,750
ნასესხები სახსრები	60,797	5,364

8. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

გარიგებები, მოგებისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურება:

	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და აღჭურვილობის შეძენა	30,753	39
ელექტროენერგიის გაყიდვა ადგილობრივ ბაზრებზე	–	97
ელექტროენერგიის საზღვარგარეთ რეალიზაცია	–	1,787
სხვა შემოსავალი	–	1,019
შესყიდული ელექტროენერგია	–	90,242
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	3,380	124
მომსახურების ხარჯები	–	228
კონსულტაციის გასამრჯელო	–	4,086
სხვა საოპერაციო ხარჯები	32	–

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები ასე გამოიყურებოდა:

	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	376	128
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	–	212
სხვა მიმდინარე აქტივები	4,971	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	242	13,516
ნასესხები სახსრები	62,808	–

გარიგებები, მოგებისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურება:

	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და აღჭურვილობის შეძენა	55,215	1,154
ელექტროენერგიის გაყიდვა ადგილობრივ ბაზრებზე	–	74
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	106	–
სხვა შემოსავალი	–	1,101
შესყიდული ელექტროენერგია	–	67,137
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	3,522	11
მომსახურების ხარჯები	–	163
სხვა საოპერაციო ხარჯი	–	63
კონსულტაციის გასამრჯელო (ა)	–	3,941

(ა) კონსულტაციის გასამრჯელო გადაიხდება მმართველობითი და ზედამხედველობითი, ფინანსური, ადამიანურ რესურსებთან დაკავშირებული, ტექნიკური და სხვა მომსახურებისთვის, რომელსაც საქართველოში „მეგავატ სერვის ს.რ.ო.“-ის წარმომადგენლობა სწევს.

8. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება:

	2020	2019
მოკლევადიანი სარგებელი		
ხელფასები	3,065	2,887
პრემიები	60	275
სულ	3,125	3,162

წამყვანი ხელმძღვანელი პირები არიან გენერალური დირექტორი, გენერალური დირექტორის მოადგილეები, გენერალური დირექტორის კონსულტანტები, დეპარტამენტების უფროსები და ფილიალების დირექტორები.

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა ასეთია:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ტექნიკური აღჭურვი- ლობა და დანადგარები	სხვა აღჭურვილო- ბა, ავეჯი და მოწყობი- ლობები	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სხვა ძირითადი საშუალებები	სულ
თვითღირებულება						
1 იანვარი, 2019 წ.	35,914	662,940	33,933	40,724	11,455	784,966
შემოსვლები	31	4,563	7,559	106,386	487	119,026
შიდა გადაცემა	1,630	89,768	2,330	(93,739)	11	-
გასვლები	-	(629)	(1,517)	-	-	(2,146)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	37,575	756,642	42,305	53,371	11,953	901,846
შემოსვლები	265	3,299	2,761	61,989	70	68,384
შიდა გადაცემა	328	72,613	-	(72,941)	-	-
გასვლები	(21)	(53)	(15)	-	(49)	(138)
31 დეკემბერი, 2020 წ.	38,147	832,501	45,051	42,419	11,974	970,092
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2019 წ.	(1,424)	(215,178)	(16,129)	-	(317)	(233,048)
ცვეთის დანარიცხი	(438)	(38,293)	(3,981)	-	(122)	(42,834)
ჩამოწერისას ელიმინირებული	-	131	1,461	-	-	1,592
31 დეკემბერი, 2019 წ.	(1,862)	(253,340)	(18,649)	-	(439)	(274,290)
ცვეთის დანარიცხი	(462)	(43,229)	(4,933)	-	(125)	(48,749)
ჩამოწერისას ელიმინირებული	1	17	(257)	-	-	(239)
31 დეკემბერი, 2020 წ.	(2,323)	(296,552)	(23,839)	-	(564)	(323,278)
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2019 წ.	35,713	503,302	23,656	53,371	11,514	627,556
31 დეკემბერი, 2020 წ.	35,824	535,949	21,212	42,419	11,410	646,814

9. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

დაუმთავრებელი მშენებლობა, ძირითადად, შედგება ელექტროქსელის რეაბილიტაციისა და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობებისგან. დაუმონტაჟებელი მოწყობილობა წარმოადგენს აღჭურვილობას და მასალებს, რომლებიც ჯერ ექსპლუატაციაში არ არის მიღებული. დამონტაჟების დასრულების შემდეგ აქტივები გადადის ტექნიკურ აღჭურვილობასა და დანადგარებში.

2020 წლის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სრულად გაცვეთილი, მაგრამ ჯერ კიდევ ექსპლუატაციაში მყოფი ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, შესაბამისად, დაახლოებით 6,262 ლარს და 5,363 ლარს შეადგენდა.

10. აქტივის გამოყენების უფლება

ქვემოთ მოცემულია აქტივის გამოყენების უფლებების აღიარებული საბალანსო ღირებულებები და მათი მოძრაობა პერიოდის განმავლობაში:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ქსელი	სულ
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,170	78	1,248
შემოსვლები	1,039	–	1,039
გასვლები	(207)	–	(207)
ჩამოწერისას ელიმინირებული	30	–	30
ცვეთის ხარჯი	(486)	(32)	(518)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,546	46	1,592

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ქსელი	სულ
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,546	46	1,592
შემოსვლები	390	–	390
გასვლები	(105)	–	(105)
ჩამოწერისას ელიმინირებული	74	–	74
ცვეთის ხარჯი	(543)	(32)	(575)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,362	14	1,376

11. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.
ხელსაწყოები და ჭანჭიკები	3,917	2,514
ელექტროაღჭურვილობა	3,095	2,166
კაბელები და მავთულები	1,280	1,535
ჯართი და დაზიანებული ინვენტარი (ა)	868	1,326
სათადარიგო ნაწილები	915	792
კომბინეზონები და სპეცტანსაცმელი	497	447
მრიცხველების დამონტაჟებასთან დაკავშირებული ინვენტარი	362	498
ბოძები	354	745
საპოხ-საცხები მასალები	357	1,219
მრიცხველები, კარადები და საკეტები	42	96
სხვა	2,016	1,901
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, სულ	13,703	13,239

(ა) ჯართი და დაზიანებული ინვენტარი შედგება ინვენტარის ისეთი ერთეულებისგან, როგორიცაა სამუშაო ინსტრუმენტები და ჭანჭიკები, ელექტროაღჭურვილობა, რომელსაც დამატებითი სარემონტო სამუშაოები სჭირდება გამოსადეგად ვარგის მდგომარეობაში მოსაყვანად. 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასეთი ინვენტარი ჩამოიწერება არსებულ მდგომარეობაში მათ წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე.

12. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.
განაწილება კომერციულ და საჯარო სექტორზე	46,851	43,263
განაწილება საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებზე	18,594	24,187
საექსპორტო გაყიდვებთან დაკავშირებული მოთხოვნები (ა)	6,350	6,350
ელექტროენერგიის გადაცემასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1,299	1,686
სხვა (ბ)	20,295	8,781
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(9,630)	(12,801)
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	83,759	71,466

(ა) 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საექსპორტო გაყიდვებთან დაკავშირებული 6,350 ლარის სავაჭრო მოთხოვნებზე სრულად იყო გაუფასურების რეზერვი შექმნილი.

კრედიტით გაყიდვების შემთხვევაში, გადახდის საშუალო ვადა 15-20 დღეა. დაუფარავ სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას პროცენტი არ ერიცხება.

ჯგუფი დებიტორული დავალიანებისთვის ზარალის რეზერვს ყოველთვის აფასებს მათი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხის ოდენობით. სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები ფასდება დარეზერვების მატრიცის გამოყენებით, დებიტორის დეფოლტის ისტორიაზე დაყრდნობით და დებიტორის ამჟამინდელი ფინანსური მდგომარეობის გაანალიზებით, რომელიც კორექტირდება საპროგნოზო ინფორმაციის მიხედვით, მათ შორის დებიტორებისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორების, დებიტორის საქმიანობის სფეროს ზოგადი ეკონომიკური მდგომარეობის მიხედვით და საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული პირობების შეფასებით.

(ბ) 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა დებიტორულ დავალიანებაში ასახულია 12,958 ლარის დებიტორული დავალიანება ქსელის აღდგენისა და მოთხოვნილი სიმძლავრის მიწოდებასთან დაკავშირებული მომსახურებიდან (2019 წ.: 1,736 ლარი). სხვა დებიტორული დავალიანების მატება გამოწვეულია ქსელის რეკონსტრუქციისთვის მიმართვიანობის ზრდითა და მოთხოვნილი სიმძლავრის მიწოდებით.

ჯგუფი სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას ჩამოწერს მაშინ, როდესაც შემდეგი ორი შემთხვევიდან რომელიმე დადგება: როდესაც გარკვეული ინფორმაცია მიანიშნებს დებიტორის მწვავე ფინანსურ სირთულეებზე და დავალიანების ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს, მაგალითად, მიმდინარეობს დებიტორის ლიკვიდაცია ან დაწყებულია გაკოტრების საქმის წარმოება. ჩამოწერილი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებიდან არცერთი არ ექვემდებარება იძულებითი აღსრულების ღონისძიებებს.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა:

	2020	2019
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრის მდგომარეობით	12,801	13,130
წლის დამატებითი დანარიცხები/(აღდგენები)	637	(329)
ჩამოწერა	(3,808)	–
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,630	12,801

12. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

ანალიზი სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით:

31 დეკემბერი, 2020 წ.	ვადაგადაუ- ცილებელი	30 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	30-დან 90 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	91-დან 180 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	180-ზე მეტი დღით ვადაგადა- ცილებული	სულ
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	76,968	3,150	1,397	544	11,330	93,389
მოსალოდნელი ზარალის დონე	0.4%	6.4%	16.5%	69.7%	75.5%	
არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(269)	(200)	(231)	(379)	(8,551)	(9,630)

1 იანვარი, 2019 წ.	ვადაგადაუ- ცილებელი	30 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	30-დან 90 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	91-დან 180 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	180-ზე მეტი დღით ვადაგადა- ცილებული	სულ
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	68,107	1,046	385	478	14,251	84,267
მოსალოდნელი ზარალის დონე	0.8%	10.9%	29.9%	55.0%	82.5%	
არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(551)	(114)	(115)	(263)	(11,758)	(12,801)

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.
ნაღდი ფული სალაროში		
ლარში გამოხატული	10	28
ევროში გამოხატული	2	1
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში		
ლარში გამოხატული	16,730	6,482
აშშ დოლარში გამოხატული	10	10
ევროში გამოხატული	86	15
ფულადი სახსრები გზაში	815	212
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სულ	17,653	6,748

2020 წლის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში შედგება საქართველოს კომერციულ ბანკებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებისგან. მიმდინარე ანგარიშებზე განთავსებულ ფულად სახსრებს დაერიცხა 470 ლარის საპროცენტო შემოსავალი 2020 წელს (2019 წ.: 650 ლარი).

14. სხვა მიმდინარე აქტივები

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გადახდილი ავანსები	624	734
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები	2	4,973
სხვა მიმდინარე აქტივები, სულ	626	5,707

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 4,971 ლარი, რომელიც ავანსად გადაეხადა მშობელ კომპანიას კაპიტალური პროექტებისთვის გაფორმებული ხელშეკრულებების გადახდის პირობების თანახმად. შესაბამისი აქტივების და მომსახურების მიღება მოხდა 2020 წლის განმავლობაში.

15. სააქციო კაპიტალი

2020 წლის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მთლიანი ნებადართული, გამოშვებული და განადგურებული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 5,501 აქციისგან, რომელთაგან თითოეულის ღირებულება 1 ლარია. თითოეული ჩვეულებრივი აქცია სარგებლობს ერთი ხმის უფლებით. 2020 და 2019 წლებში ჯგუფს არ გამოუცხადებია დივიდენდები.

16. ნასესხები სახსრები

	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.
გრძელვადიანი ნაწილი		
„ენერგო-პრო ეი. ეს.“	39,212	51,106
სს „ოპკა“	5,230	–
სულ გრძელვადიანი ნაწილი	44,442	51,106
მოკლევადიანი ნაწილი		
სს „ოპკა“	133	–
„ენერგო-პრო ეი. ეს.“	21,586	11,702
სულ მოკლევადიანი ნაწილი	21,719	11,702
ნასესხები სახსრები, სულ	66,161	62,808

ნასესხები სახსრების მოძრაობა ასე გამოიყურება:

	2020	2019
1 იანვრის მდგომარეობით	62,808	66,982
დამატება წლის განმავლობაში	4,761	–
წლის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი	3,504	3,531
გადახდილი პროცენტი	(3,278)	(3,755)
სესხის ძირითადი თანხის დასაფარი შენატანები	(16,481)	(7,220)
საკურსო სხვაობა, წმინდა	14,847	3,270
31 დეკემბრის მდგომარეობით	66,161	62,808

16. ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

„ენერგო-პრო ეი. ეს.“

(000 ევრო)	ვალუტა	სესხი გაცემის თარიღი	საპრო- ცენტო განაკვეთი	დაუფარავი თანხა 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაუფარავი თანხა 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაფარვის თარიღი
„ენერგო-პრო ეი. ეს.“	ევრო	7 დეკემბერი, 2017 წ.	5.5%	11,434	13,234	31 ივლისი, 2022 წ.
„ენერგო-პრო ეი. ეს.“	ევრო	7 მაისი, 2018 წ.	5.0%	3,323	6,000	30 ნოემბერი, 2023 წ.
სს „ოპპა“	ევრო	15 აპრილი 2020	6%	700	–	30 ნოემბერი, 2023 წ.
სს „ოპპა“	ევრო	27 ნოემბერი, 2020 წ.	6%	600	–	30 ნოემბერი, 2023 წ.

ჯგუფი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას და არ გაუფორმებია არანაირი ჰეჯირების ხელშეკრულება უცხოურ ვალუტაში თავის ვალდებულებებთან ან საპროცენტო განაკვეთის რისკთან დაკავშირებით. ნასესხები სახსრების საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

17. ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება

	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.
გრძელვადიანი		
ფინანსური გარანტია	6,622	9,317
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულების მოძრაობა ასე გამოიყურება:		
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		12,005
ფინანსური გარანტიის ამორტიზაციიდან მიღებული შემოსავალი (26-ე შენიშვნა)		(2,688)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		9,317
ფინანსური გარანტიის ამორტიზაციიდან მიღებული შემოსავალი (26-ე შენიშვნა)		(2,695)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		6,622

2017 წლის 7 დეკემბერს და 2018 წლის 4 მაისს მშობელმა კომპანიამ გამოუშვა 370 და 250 მილიონი ევროს გარანტირებული თამასუქები, რომელთა დაფარვის ვადა, შესაბამისად, იჭურება 2022 წელსა და 2024 წელს. ეს თამასუქები განთავსებულია საჯარო სააქციო საზოგადოება „ირლანდიის საფონდო ბირჟაზე“ (ივაჭრება, როგორც „ევრონექსტი დუბლინი“), რომელსაც არეგულირებს ირლანდიის ცენტრალური ბანკი. თამასუქები უპირობოდ და შეუქცევადად არის გარანტირებული სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“, „ენერგო-პრო ვარნა EAD“-ისა და REŞADIYE HAMZALI ELEKTRİK ÜRETİM SAN-ის მიერ. VE TİC. A.Ş. (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები). შესაბამისი სამართლიანი ღირებულების აღიარება მოხდა პირდაპირ გაუნაწილებელი მოგების მეშვეობით, ვინაიდან გარიგება შედგა მშობელ კომპანიასთან, და წრფივი მეთოდით ამორტიზდება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების მეშვეობით.

18. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.
შესყიდულ ელექტროენერგიაში გადასახდელი თანხები	237,403	148,457
მომსახურებასა და მასალებში გადასახდელი თანხები	4,168	4,055
შემენილ ძირითად საშუალებებში გადასახდელი თანხები	5,867	4,811
სხვა	38	49
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	247,476	157,372

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ შესყიდულ ელექტროენერგიაში და შესყიდულ ძირითად საშუალებებში გადასახდელ, 148,836 ლარის (2019 წლის 31 დეკემბერი: 83,639 ლარი) ოდენობის თანხაზე ქართულ კომერციულ ბანკთან ფაქტორინგული ხელშეკრულებები გაფორმდა. ჯგუფი ამ ინსტრუმენტებზე დაყრდნობით მართავს თავის ლიკვიდურობას (მე-3 შენიშვნა). 2020 წელს ჯგუფს ამ ფაქტორინგულ შეთანხმებებზე დაერიცხა 13,589 ლარის საპროცენტო ხარჯი (2019 წ.: 5,618 ლარი).

19. სახელშეკრულებო ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი 2019
ელექტროენერგიის გაყიდვა	32,200	16,186
საყოფაცხოვრებო (ა)	20,421	5,149
არასაყოფაცხოვრებო	11,779	11,037
მომსახურება	8,410	8,119
სხვა	938	1,350
სულ სახელშეკრულებო ვალდებულებები	41,548	25,655

(ა) საყოფაცხოვრებო სექტორთან დაკავშირებულ სახელშეკრულებო ვალდებულებაში შედის საქართველოს მთავრობისგან 2021 წლის იანვარში ელექტროენერგიის გაყიდვისთვის წინასწარ მიღებული 15,430 ლარი კოვიდ-19-ის პანდემიის გამო საბოლოო მომხმარებლების სუბსიდირების პროგრამის ფარგლებში.

შესრულებული სახელშეკრულებო ვალდებულება:

	2020	2019
ელექტროენერგიის გაყიდვა	6,061	7,682
საყოფაცხოვრებო	967	1,818
არასაყოფაცხოვრებო	5,094	5,864
მომსახურება	7,056	4,699
სხვა	705	31
სულ	13,822	12,412

ელექტროენერგიის გაყიდვა

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი წარმოადგენს ერთ სახელშეკრულებო ვალდებულებას და მისი აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც აბონენტი მიიღებს ელექტროენერგიას, რაც განისაზღვრება ელექტროენერგიის მოხმარების აღრიცხვით, კერძოდ, მრიცხველის მონაცემების ასახვით საბილინგო სისტემაში. ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფს ადგენს სემეკი.

19. სახელშეკრულებო ვალდებულებები (გაგრძელება)

„ელექტროენერგიის მიწოდებისა და მოხმარების წესების დამტკიცების შესახებ“ სემეკის № 20 დადგენილებით, რომელიც დათარიღებულია 2008 წლის 18 სექტემბრით, განისაზღვრა, რომ დავალიანების მქონე მომხმარებლებმა დეპოზიტზე უნდა შეიტანონ თანხა, რომელიც გამოითვლება აბონენტის მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის თვიურ თანხაზე დაყრდნობით. ჯგუფს უფლება აქვს, მომხმარებელს მოსთხოვოს დეპოზიტზე თანხის შეტანა ჯგუფის საბანკო ანგარიშზე (მიმდინარე ნაშთი შეადგენს 7,541 ლარს), თუ:

- ა) პირი აბონენტად დარეგისტრირდა დროებით მის სარგებლობაში არსებული ქონების მისამართზე;
- ბ) მომხმარებელმა სამჯერ ან მეტჯერ ვადაგადაცილებით გადაიხადა მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასური 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში;
- გ) მომხმარებელს მომსახურება შეუწყდა ელექტროენერგიის უკანონოდ მოხმარებისთვის.

ჯგუფს უფლება აქვს, დააბრუნოს მოთხოვნილი სადეპოზიტო თანხა, თუ ბოლო 12 თვის განმავლობაში მომხმარებელი კეთილსინდისიერად ასრულებდა მის მიერ ნაკისრ ვალდებულებებს.

მომსახურება

ქსელზე მიერთების მომსახურება ერთი სახელშეკრულებო ვალდებულებაა, საიდანაც მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც ხდება ქსელზე თავდაპირველად მიერთება. ქსელთან მიერთების ტარიფი რეგულირდება „ელექტროენერგიის მიწოდებისა და მოხმარების წესების დამტკიცების შესახებ“ სემეკის № 20 დადგენილებით, რომელიც 2008 წლის 18 სექტემბრით თარიღდება. მომხმარებლები ვალდებული არიან, წინასწარ გადაიხადონ ქსელთან მიერთების საფასურის 50%, ხოლო მრავალბინიანი შენობების შემთხვევაში – მთლიანი თანხა.

სხვა

სხვა სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოადგენს ქსელის რეკონსტრუქციისთვის და მოთხოვნილი სიმძლავრით უზრუნველყოფისთვის მომხმარებლებისგან მიღებულ ავანსებს.

20. სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.
სხვა ვალდებულებები – გრძელვადიანი ნაწილი		
სახელმწიფო გრანტები (ა)	4,831	5,239
საიჯარო ვალდებულებები (ბ)	931	1,092
სხვა ვალდებულებები – გრძელვადიანი ნაწილი, სულ	5,762	6,331
სხვა ვალდებულებები – მოკლევადიანი ნაწილი		
საიჯარო ვალდებულებები (ბ)	625	586
საგადასახადო დავალიანება	7,340	2,146
სხვა ვალდებულებები	1,125	1,125
გადასახდელი თანამშრომლებისთვის	77	–
სახელმწიფო გრანტები (ა)	408	408
სხვა ვალდებულებები – მოკლევადიანი ნაწილი, სულ	9,575	4,265
სხვა ვალდებულებები, სულ	15,337	10,596
(ა) სახელმწიფო გრანტები		
	2020	2019
1 იანვრის მდგომარეობით	5,647	6,055
მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული (22-ე შენიშვნა)	(408)	(408)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,239	5,647

20. სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

(ა) სახელმწიფო გრანტები (გ ა გ რ ძ ე ლ ე ბ ა)

სახელმწიფო გრანტები მიიღება არაფულადი აქტივების, როგორცაა მიწა და ელექტრომოწყობილობა, გადმოცემის სახით. ჯგუფი აფასებს აქტივების სამართლიან ღირებულებას და აქტივებს და გრანტებს ამ სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხავს. მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად ჯგუფი დამოუკიდებელ შემფასებელს ქირაობს. გრანტების პირობები მოცემულია 27-ე შენიშვნაში.

(ბ) საიჯარო ვალდებულებები

	2020	2019
1 იანვრის მდგომარეობით	1,678	1,248
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	148	148
შემოსვლები	391	1,039
გასვლები	20	(128)
გადახდები	(681)	(629)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,556	1,678

ქვემოთ მოცემულია მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები:

	2020	2019
აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ანარიცხები	(575)	(518)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	(148)	(148)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	(723)	(666)

21. ელექტროენერგიის შიდა რეალიზაცია და გატარება

	2020	2019
ელექტროენერგიის გაყიდვა	626,473	659,186
არასაყოფაცხოვრებო	378,936	431,558
საყოფაცხოვრებო	247,537	227,628
გარანტირებული სიმძლავრის რეალიზაცია	16,094	15,986
ელექტროენერგიის გატარება	11,299	10,270
ელექტროენერგიის შიდა რეალიზაცია და გატარება, სულ	653,866	685,442

მომხმარებლებისთვის ელექტროენერგიის გატარების მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი წარმოადგენს იმ ელექტროენერგიის გატარებისთვის ჯგუფის მიერ დარიცხულ თანხას, რომელსაც მომხმარებლები ჯგუფის ქსელების საშუალებით ყიდულობენ პირდაპირ მომწოდებლებისგან. 2018 წლიდან 2021 წლამდე ჯგუფისთვის სემეკის მიერ დადგენილი ელექტროენერგიის გატარების ტარიფი განსხვავდება ძაბვის მიხედვით და მერყეობს 0.07332 ლარიდან 0.02058 ლარამდე (კვტსთ).

21. ელექტროენერგიის შიდა რეალიზაცია და გატარება (გაგრძელება)

ელექტროენერგიის ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს სემეკი. ჯგუფის საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის დადგენილი გასაყიდი ტარიფის დიფერენცირება დამოკიდებულია ქსელში ჩართვის ძაბვაზე, ხოლო საყოფაცხოვრებო სექტორის შემთხვევაში – თვის განმავლობაში მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობაზე. ჯგუფისთვის დამტკიცებული გასაყიდი ტარიფები 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასე გამოიყურებოდა (ქვემოთ ტარიფები არ არის წარმოდგენილი ათას ლარში და აღნიშნავს 1 კვტს ელექტროენერგიის ტარიფს):

ძაბვა	მომხმარებელი	სექტორი	ლარი/კვტს
0.4 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	0.17867
6/10 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	0.13772
35-110 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	0.12593
0.4 კვ	0-101 კვტს	საყოფაცხოვრებო	0.12065
0.4 კვ	101-301 კვტს	საყოფაცხოვრებო	0.15435
0.4 კვ	301-ზე მეტი კვტს	საყოფაცხოვრებო	0.19265

2021 წლის 1 იანვრიდან სემეკმა გაზარდა გასაყიდი ტარიფები თავისი 2020 წლის 29 დეკემბრით დათარიღებული № 83 დადგენილებით (საშუალო ზრდა 48%-ია). ეს ტარიფები ძალაში იქნება 2021 წლის 1 ივლისამდე პერიოდში (30-ე შენიშვნა).

კოვიდ-19-ით დაზარალებული ეკონომიკის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, საქართველოს მთავრობამ მოახდინა 2020 წლის მარტ-მაისში და 2020 წლის ნოემბრიდან 2021 წლის თებერვლამდე პერიოდში წყლის, გაზის და ელექტროენერგიის მოხმარების სუბსიდირება ფიზიკური პირების გარკვეული კატეგორიებისთვის. 2020 წლის განმავლობაში აღნიშნულმა გარიგებამ შეადგინა 63,039 ლარი ჯგუფის მთლიანი შემოსავლის სახით.

სახელშეკრულებო ნაშთები

	2020	2019
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები (12 შენიშვნა)	66,742	69,136
საყოფაცხოვრებო	18,594	24,187
არასაყოფაცხოვრებო	48,148	44,949
სახელშეკრულებო ვალდებულებები (19 შენიშვნა)	40,610	24,305
საყოფაცხოვრებო	20,421	5,149
არასაყოფაცხოვრებო	11,779	11,037
მომსახურება	8,410	8,119

არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლების მიმართ სავაჭრო მოთხოვნები წარმოდგენილია კომერციული სექტორის დებიტორული დავალიანებით და ელექტროენერგიის გადაცემისთვის მისაღები თანხებით. ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან არ წარმოიქმნება სხვა დებიტორული დავალიანება ან სახელშეკრულები ვალდებულება.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ათას ლარში

22. სხვა შემოსავალი

	2020	2019
შემოსავალი მომსახურებიდან (ა)	16,750	10,679
საიჯარო შემოსავალი (ბ)	5,122	4,085
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების და ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციის შედეგად გამოვლენილი ზედმეტობა (გ)	2,589	6,127
ძირითადი საშუალებების და სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერის შედეგად მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	1,630	(118)
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	509	719
შემოსავალი ჯარიმებიდან და საურავებიდან	440	873
მიღებული სახელმწიფო გრანტები	408	408
შემოსავალი დაზღვევიდან	198	140
სხვა	1,352	1,621
სხვა შემოსავლები, სულ	28,998	24,534

- (ა) მომსახურებიდან მიღებულ შემოსავალში შედის მომხმარებლების მიერ ქსელის რეკონსტრუქციისთვის და მოთხოვნილი სიმძლავრით უზრუნველყოფისთვის გადახდილი 15,693 ლარი (2019 წ.: 10,030 ლარი).
- (ბ) საიჯარო შემოსავლის დიდი ნაწილი მიკუთვნება ქსელური კომპანიებისთვის რადიო-ტელეკომუნიკაციის საბაზო სადგურების განსათავსებლად ბოძების იჯარით გადაცემისთვის.
- (გ) 2020 წლის განმავლობაში მომხმარებლებისგან მიღებულმა აქტივებმა შეადგინა 2,208 ლარი (2019 წ.: 5,820 ლარი). აქედან 381 ლარი (2019 წ.: 307 ლარი) მიკუთვნება იყო ინვენტარიზაციის შედეგად გამოვლენილი ზედმეტობისთვის.

23. შესყიდული ელექტროენერგია

	2020	2019
შესყიდული ელექტროენერგია	(422,754)	(369,365)
ესკოს გარანტირებული სიმძლავრე	(78,171)	(76,523)
გადაცემა	(75,331)	(97,728)
დისპეტჩერიზაცია	(18,600)	(20,325)
შესყიდული გაზი	(9,122)	(11,323)
სულ შესყიდული ელექტროენერგია	(603,978)	(575,264)

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან შესყიდულმა ელექტროენერგიამ 2020 და 2019 წლებში, შესაბამისად, შეადგინა 90,242 ლარი და 67,137 ლარი (8 შენიშვნა).

24. მომსახურების ხარჯები

	2020	2019
იჯარის ხარჯი	(3,217)	(3,167)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	(1,452)	(3,633)
დაზღვევის ხარჯი	(1,585)	(2,690)
პროფესიული მომსახურების ღირებულება	(958)	(995)
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯი	(531)	(531)
ბანკის მომსახურების საკომისიო	(322)	(317)
სხვა	(2,358)	(1,982)
სულ მომსახურების ხარჯები	(10,423)	(13,315)

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ათას ლარში

24. მომსახურების ხარჯები (გაგრძელება)

აუდიტორის საზღაური

ჯგუფის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2020 და 2019 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე):

	2020	2019
გასამრჯელო ჯგუფის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	(189)	(155)
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	(99)	(76)
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	(81)	(108)
სულ გასამრჯელოები და ხარჯები	(369)	(339)

სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიებისთვის მათ მიერ გაწეულ პროფესიულ მომსახურებაში გადასახდელი გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი დანახარჯები 2020 წელს შეადგენდა 478 ლარს (2019 წ.: 392 ლარი), დღგ-ის გარეშე.

25. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2020	2019
სემეკის ლიცენზიის მოსაკრებლის საფასური	(1,428)	(1,436)
დამცავი სამოსი და იარაღები	(1,092)	(882)
ესკოს მომსახურების საფასური	(986)	(1,035)
მოხმარებული საოფისე მარაგები	(992)	(668)
ჯარიმები და საურავები	(701)	(936)
პროექტის ექსპერტიზის ხარჯი	(673)	(1,297)
გაუფასურების რეზერვი და უიმედო ვალების ჩამოწერა	(637)	–
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯი	(502)	(351)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების მოძველების ხარჯი და ჩამოწერა	(381)	(320)
სამივლინებო ხარჯი	(148)	(418)
დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები	(88)	(235)
ხარჯის რეზერვის (დარიცხვა)/შემობრუნება	(29)	134
სხვა	(1,015)	(960)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, სულ	(8,672)	(8,404)

26. ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები, წმინდა

	2020	2019
დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	(17,241)	(9,297)
წმინდა საკურსო ზარალი	(19,240)	(3,206)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	(36,481)	(12,503)
ფინანსური გარანტიის ამორტიზაციიდან მიღებული შემოსავალი (მე-17 შენიშვნა)	2,695	2,688
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	–	106
საპროცენტო შემოსავალი ფულადი სახსრებიდან და მათი ეკვივალენტებიდან	470	650
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	3,165	3,444
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული წმინდა დანახარჯები	(33,316)	(9,059)

27. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლოში საქმის წარმოება

დროდადრო, საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას ჯგუფის წინააღმდეგ შეიძლება აღიძვროს სარჩელი. თავისი შეფასებებისა და შიდა თუ გარე პროფესიონალების რჩევის საფუძველზე, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არ განიცდის არსებით ზარალს სარჩელებიდან იმ თანხაზე მეტი ოდენობით, რაც დარეზერვებული აქვს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფი რამდენიმე სასამართლო დავაში მონაწილეობდა. 2018 წელს სს „საქართველოს რკინიგზამ“ ჯგუფთან წამოიწყო დავა ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ შემოსავლების აღიარებასთან დაკავშირებით აღმოჩენილი შეცდომების თაობაზე, სს „საქართველოს რკინიგზასა“ და ჯგუფს შორის 2011 წლის 27 სექტემბერს გაფორმებული ელექტროენერგიის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე. 2018 წლის დეკემბერში ჯგუფმა გააუქმა არასწორი ინვოისები და სს „საქართველოს რკინიგზას“ სწორი ინვოისები წარუდგინა. სს „საქართველოს რკინიგზა“ დაეთანხმა ახალ ინვოისებს, თუმცა 2019 წლის მაისში ჯგუფის წინააღმდეგ დავა დაიწყო 1,942 ლარის ოდენობის დაკარგულ საპროცენტო შემოსავალთან დაკავშირებით. ჯგუფის შეფასებით, ამასთან დაკავშირებით აღსრულებითი ღონისძიება შესაძლებელია, თუმცა არა მოსალოდნელი. შესაბამისად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ამ ვალდებულებისთვის რეზერვები არ გათვალისწინებულია.

2019 წლის 30 დეკემბერს შემოსავლების სამსახურის აუდიტის დეპარტამენტმა გამოსცა ჯგუფის 2016 წლის ივნისიდან 2018 წლის ივლისამდე პერიოდის საგადასახადო ანგარიშების შემოწმების აქტი. აღნიშნული აქტის მიხედვით, 1,347 ლარი დაირიცხა დამატებითი გადასახადების სახით ზენორმატიულ ქსელის დანაკარგებზე, ჯარიმებისა და საურავების ჩათვლით. ეს გადაწყვეტილება ჯგუფმა გაასაჩივრა შემოსავლების სამსახურთან. დავის საგანი იყო საგადასახადო მიზნებისთვის ზენორმატიული ქსელის დანაკარგების გამოთვლა. შემოსავლების სამსახურმა მხოლოდ 67 ლარის ჯარიმები გააუქმა. 2020 წლის განმავლობაში ჯგუფმა საჩივრით მიმართა ფინანსთა სამინისტროს დავების განხილვის საბჭოს. ფინანსთა სამინისტროს 2020 წლის 17 დეკემბრის გადაწყვეტილებით, ჯგუფის სარჩელი ნაწილობრივად დაკმაყოფილდა. ფინანსთა სამინისტროს დაევა ზენორმატიული დანაკარგების ხელახლა დაანგარიშება, ვინაიდან გამოთვლის წინა, გამოყენებული მეთოდი, მთლიანად არასწორად ჩაითვა. ჯგუფი საბოლოო აქტის მიღებას 2021 წლის მარტის ბოლოსთვის მოელის. ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის დამატებითი გადასახადების სარწმუნოდ შეფასება შეუძლებელია. ჯგუფს მიაჩნია, რომ შესაძლოა, თუმცა ნაკლებად მოსალოდნელი, რომ დამატებითი გადასახადები დაეკისროს. სავარაუდოდ, ეს თანხა შემცირდება, ამიტომ, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამატებითი დარიცხვა არ განუხორციელებია.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყებების მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს განმარტებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პროცენტის დაკისრების უფლება.

სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა ტექნიკურად დახვეწილია და შესაბამისობაშია ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო) მიერ შემუშავებულ სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებთან და საგადასახადო ორგანოებს საშუალებას აძლევს, მოახდინონ სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კორექტირებები და დააკისრონ დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები კონტროლირებულ ოპერაციებთან დაკავშირებით (ოპერაციები გარკვეულ დაკავშირებულ და დაბოუკიდებელ მხარეებთან), თუ ოპერაციის ფასი არ ეყრდნობა გაშლილი ხელის პრინციპს.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დანერგული აქვს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობით მოთხოვნილი შიდა კონტროლები. ამ გარემოებებმა შეიძლება სხვა ბევრ ქვეყანაზე არსებითად უფრო მაღალი საგადასახადო რისკები შექმნას საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე.

თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ ისინი თავიანთი ინტერპრეტაციის შესაბამისად იმოქმედებენ, ამის გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ინფორმაციაზე, შესაძლოა, ჯგუფისთვის მნიშვნელოვანი აღმოჩნდეს. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოებისგან შემოწმებას სამი წლის განმავლობაში ექვემდებარება.

27. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

გაცემული გარანტიები

გარანტიები წარმოადგენს გამოუთხოვად რწმუნებას მასზე, რომ ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს იმ შემთხვევაში, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ნაკისრ ვალდებულებებს.

ჯგუფმა მშობელ კომპანიას წარუდგინა გარანტია ირლანდიის საფონდო ბირჟა რეგისტრირებული თამასუქებისთვის. ჯგუფმა აღიარა ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული შესაბამისი ვალდებულება 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (17 შენიშვნა).

გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში კანონმდებლობა გარემოს დაცვის დარგში ვითარდება, ხოლო სამართალგამოყენების ფორმები სამთავრობო ორგანოების მუდმივი გადასინჯვის საგანს წარმოადგენს. ჯგუფი პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოს დაცვის კანონმდებლობის შესაბამისად. როგორც კი წარმოიქმნება ვალდებულება, ხდება მისი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სამართალგამოყენების არსებული კლიმატის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გარემოსათვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებით არა აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

მთავრობის წინაშე აღებული ვალდებულებები

საქართველოს მთავრობასა და ჯგუფს შორის 2007 წელს გაფორმებული „ჰიდროელექტროსადგურებისა და ელექტროგამანაწილებელი კომპანიების აქტივების გაყიდვის ხელშეკრულების“ თანახმად, ჯგუფმა აიღო შესაბამისი მომხმარებლებისთვის უწყვეტი მომსახურების გაწევის უზრუნველყოფის პასუხისმგებლობა. ეს ვალდებულება ჯგუფისთვის აქტიურია მანამ, სანამ იგი ფლობს საქართველოს ტერიტორიაზე (დედაქალაქის გარეთ) ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზიას.

სახელმწიფო გრანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები

ჯგუფს აღებული აქვს რამდენიმე სახელმწიფო გრანტი, რომლებზეც შესრულებული აქვს რეაბილიტაციის ვალდებულება და ევალება გრანტით გადაცემული ქონების ტექნიკური მომსახურება და დაცვა-უსაფრთხოება. ჯგუფს ეს ვალდებულება აღებული აქვს ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზიის პირობების თანახმად.

2015 წელს ჯგუფი გახდა უზუფრუქტუარი, როდესაც მთავრობისგან გადმოეცა ქონება. გადმოცემული აქტივების სამართლიანი ღირებულება, თავდაპირველი აღიარებისას, 2,050 ლარს შეადგენდა. ჯგუფს შეუძლია გამოიყენოს გადამცემი ხაზები, თუმცა არ აქვს მათი გაყიდვის უფლება, და ევალება ამ ხაზების გამოყენება გარკვეული სოფლების ელექტრიფიკაციისთვის და ასევე ელექტროქსელის ტექნიკური მომსახურების ხარჯების დაფარვა. საქართველოს მთავრობასთან გაფორმებული საგრანტო ხელშეკრულების მიხედვით, ჯგუფი ვალდებულია, ყოველი ხუთწლიანი პერიოდისთვის წარმოადგინოს აუდიტის დასკვნა, რომლითაც დასტურდება ვალდებულების შესრულება. ჯგუფმა ასეთი ანგარიში 2020 წლის 13 აგვისტოს წარადგინა. ხელშეკრულების პირობების თანახმად, ჯგუფს შემდეგი ანგარიშის წარდგენა ევალება 2025 წელს.

საოპერაციო გარემო

განვითარებადი ბაზრები, როგორც საქართველოა, განვითარებული ბაზრებისგან განსხვავებულ რისკებს ატარებს, მათ შორის ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ, იურიდიულ და საკანონმდებლო რისკებს. საქართველოში ბიზნესგარემოსთან დაკავშირებული კანონები და ნორმატიული აქტები სწრაფად იცვლება, ხოლო საგადასახადო და მარეგულირებელი გარემო სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკურ მიმართულებაზე დიდ გავლენას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, ასევე სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში მიმდინარე მოვლენები.

ბოლო ორ წელიწადში საქართველოში მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, ძირითადად, საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის ევროკავშირთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, აღმოსავლეთის პარტნიორობის კოლექტიური პოლიტიკური ინიციატივის მიხედვით. 2018 და 2019 წლებში მომხდარმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა ამისთვის ნიადაგი კი მოამზადეს, მაგრამ მომავალში ცვლილებები კიდევ არის მოსალოდნელი.

27. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

საქართველოს ენერგოსექტორში გაგრძელდა ფუნდამენტური ცვლილებები. 2016 წლის ოქტომბერში ენერგეტიკულ ქარტიზე ხელმოწერის შემდეგ საქართველომ დაამტკიცა ახალი კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ (შემდგომში „კანონი“) და კანონი „ენერგიის განახლებადი წყაროების შესახებ“ 2019 წლის დეკემბერში, რამაც საფუძველი ჩაუყარა ქვეყანაში ელექტროენერგიის ბაზრის ლიბერალიზაციას. კანონი იძლევა სამართლებრივ ბაზას გადაცემისა და განაწილების სისტემების ერთმანეთისგან გამიჯვნისთვის, ასევე საბითუმო და საცალო ბაზრის გახსნისთვის. საქართველომ მეორადი კანონმდებლობის მიღება წინასწარ შედგენილი განრიგით დაიწყო. 2020 წლის აპრილში ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციისა და ელექტროენერგიის ბაზრის წესების მიღება, რომელიც ძალაში შედის 2021 წლის 1 ივლისიდან, წარმოადგენს საბითუმო და საცალო ბაზრების ეტაპობრივი გახსნის საფუძველს. დღით ადრე და დამაბალანსებელი ბაზრები, რომლებიც უნდა გაიხსნას 2021 წლის 1 ივლისიდან, ამჟამად ტესტირების ეტაპზეა. კანონის თანახმად, ჯგუფმა განაწილებისა და მიწოდების საქმიანობების გამიჯვნის გეგმა 2020 წლის ოქტომბერში წარმოადგინა, რომელიც დამტკიცდა 2020 წლის დეკემბერში და საბოლოო სახეს მიიღებს 2021 წლის ივნისის ბოლოსთვის. კანონის მიხედვით, განაწილების ოპერატორი დამოუკიდებელი უნდა იყოს მინიმუმ იურიდიული და ორგანიზაციული სტრუქტურებისა და გადაწყვეტილებების მიღების მხრივ. ჯგუფს შეუძლია დაიტოვოს წილი ჯიფაურში, თუმცა ხელმძღვანელობა 2021 წლის 1 ივლისისთვის შეიცვლება. ჯგუფი აქტიურად მუშაობს, რომ მოცემულ ვადაში ჩაეთიოს.

28. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფში რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებაში. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდგომ უზრუნველყოფა იმისა, რომ დაუფარავი დავალიანება დადგენილ ლიმიტებს არ სცდებოდეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკის მართვის ფუნქციების მიზანია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა საოპერაციო და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დასაყვანად.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო არის რისკი იმისა, რომ მომხმარებელმა ვერ შეასრულოს ან დროულად ვერ შეასრულოს ჯგუფის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებები და ამის გამო ჯგუფს მიაყენოს ფინანსური ზარალი. ჯგუფს საკრედიტო რისკი, ძირითადად, თავისი საოპერაციო საქმიანობიდან (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები) გამომდინარე აქვს. ჯგუფს საქართველოში (დედაქალაქის გამოკლებით) მონოპოლისტური მდგომარეობა აქვს და მისი საქმიანობა რეგულირებას ექვემდებარება, ამიტომ სასურველი მომხმარებლების არჩევის შესაძლებლობა შეზღუდული აქვს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის მართვას ახორციელებს ქსელიდან იმ მომხმარებელთა დროული გათიშვით, რომლებიც არ იხდიან ელექტროენერგიის დავალიანებას, თუმცა, ჯგუფის მომხმარებელთა რაოდენობისა და მათი ვრცელ ტერიტორიაზე გაბნევის გამო, შეიძლება, ყველა ურჩი მომხმარებლის დროულად გათიშვა ვერ მოხერხდეს. ამასთან, არსებობს გათიშულ მომხმარებელთა არასანქცირებული ჩართვის რისკი. ჯგუფი ასევე ემსახურება სოციალური სფეროს მომხმარებლებს, რომელთა გათიშვას ქსელიდან ვერ შეძლებს, მათი მხრიდან დავალიანების არასათანადო დაფარვის შემთხვევაშიც კი. ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა კონსერვატიული დარეზერვების პოლიტიკა, რომელიც ნებისმიერი პრობლემური მომხმარებლის დროული იდენტიფიცირებისა და ადეკვატური დარეზერვების საშუალებას იძლევა. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფს არ ემუქრება გადაუხდელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკი, რომელიც გადააჭარბებს დადგენილ რეზერვებს. ჯგუფს მიაჩნია, რომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, ვინაიდან დავალიანების ამოღების მაჩვენებელი გაუმჯობესდა კიდევ მთავრობის გადაწყვეტილების გამო, რომელიც მიზნად ისახავდა კოვიდ 19-ის პანდემიის გავლენის შემსუბუქებას მოსახლეობისთვის და მათი ელექტროენერგიის ქვითრების სუბსიდირებას.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია საყოფაცხოვრებო და კომერციული სექტორების დიდი რაოდენობის მომხმარებლებს შორის.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი ფულად სახსრებზე შეზღუდულია, რადგან კონტრაქტები არიან დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკები.

31 დეკემბერი, 2020 წ.	შენიშვნა	გარე საკრედიტო რეიტინგი	შიდა საკრედიტო რეიტინგი	12 თვის ან აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მთლიანი საბალანსო დირექტორების რეზერვი	ზარალის რეზერვი	ნარჩენი საბალანსო დირექტორების რეზერვი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	12	მითითებუ ლი არ არის	(i)	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	73,092	8,359	64,733
სხვა მისაღები თანხები	12	მითითებუ ლი არ არის	(ii)	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	20,297	1,271	19,026
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში	13	BB-	(iii)	12-თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	17,641	–	17,641

- (i) სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, მათი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომა. ჯგუფი ამ მუხლებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს განსაზღვრავს დარეზერვების მატრიცის გამოყენებით, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის ისტორიულ გამოცდილებას დებიტორების ვადაგადაცილებული სტატუსის მიხედვით და შესაბამისად კორექტირდება, რათა ასახოს ამჟამინდელი პირობები და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზი. აქედან გამომდინარე, ამ აქტივების საკრედიტო რისკის პროფილი წარმოდგენილია დარეზერვების მატრიცაში მოცემული მათი ვადაგადაცილების სტატუსის მიხედვით. 12-თვნიშვნაში უფრო დაწვრილებით არის ასახული ამ აქტივების ზარალის რეზერვი.
- (ii) ჯგუფი სხვა დებიტორულ დავალიანებაზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობას გამოითვლის ზარალის დონეების მიხედვით, რომლებსაც განსაზღვრავს ექსპერტების მოსაზრებაზე დაყრდნობით. ექსპერტის მოსაზრების გამოყენება გონივრულად მიიჩნევა ისტორიული ინფორმაციის არქონის გამო, რომელზე დაყრდნობითაც შესაძლებელი იქნებოდა რეზერვების მატრიცის შედგენა.
- (iii) ამ დეპოზიტებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელსაც განაპირობებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე დეფოლტის შემთხვევების შესაძლო დადგომა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც აქტივის წარმოშობიდან საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვი შეიქმნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში მთლიანად პირველ სტადიას მიეკუთვნება.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

(ბ) საბაზრო რისკი

ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკებს განაპირობებს ღია პოზიცია უცხოურ ვალუტაში და პროცენტთან აქტივებსა და ვალდებულებებში, რომელთაგან ყველა დამოკიდებულია ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებზე.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკების მიმართ მგრძნობელობა ეყრდნობა ცვლილებას ერთ ფაქტორში, როდესაც ყველა დანარჩენი ფაქტორი მუდმივია. პრაქტიკაში ეს ნაკლებად სავარაუდოა, რომ მოხდეს და გარკვეულ ფაქტორებში მომხდარი ცვლილებები შეიძლება ერთმანეთთან კორელაციაში იყოს – მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო კურსების ცვლილება.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფითად აისახება ცვლილებები სავალუტო კურსებში, რომლებიც ჯგუფისთვის აქტუალურია. ჯგუფის გარკვეული ოპერაციები უცხოურ ვალუტებშია წარმოდგენილი. ჯგუფი არ იყენებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის სამართავად, ამავდროულად, ჯგუფის ხელმძღვანელობა ასეთი რისკების შემცირებას ცდილობს უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი ფულადი აქტივების და ვალდებულებების მართვით ჯგუფის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკის მოცულობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის:

	2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებუ- ლებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებუ- ლებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ლარი	100,847	(238,338)	(137,491)	83,519	(162,321)	(78,802)
აშშ დოლარი	26	(13,790)	(13,764)	23	–	23
ევრო	539	(71,530)	(70,991)	379	(62,809)	(62,430)
სულ	101,412	(323,658)	(222,246)	83,921	(225,130)	(141,209)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის შესაბამისი სამეურნეო ერთეულის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით სავალუტო კურსის მოსალოდნელი ცვლილებების ეფექტი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელობის შემთხვევაში:

	2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეფექტი მოგებაზე ან ზარალზე	2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეფექტი მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(2,753)	5
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით	2,753	(5)
ევროს გამყარება 20%-ით	(14,198)	(12,486)
ევროს გაუფასურება 20%-ით	14,198	12,486

რისკის მოცულობა გამოთვლილია მხოლოდ ფულადი ნაშთებისთვის, რომლებიც წარმოდგენილია ჯგუფის შესაბამისი სამეურნეო ერთეულის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებში.

(დ) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას არ ახდენს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა, რადგან მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ფიქსირებული განაკვეთები აქვს.

(ე) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი ხასიათდება ყოველდღიური მოთხოვნით ხელმისაწვდომ ფულადი სახსრების რესურსებზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ყოველთვიურ პროგნოზებს ჯგუფის ფულად ნაკადებთან დაკავშირებით.

ჯგუფის მიზანია შეინარჩუნოს სტაბილური ფინანსური რესურსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება ნასესხები სახსრებისგან. ჯგუფი ფულადი სახსრების ინვესტიციას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა შეეძლოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ აუცილებლობაზე სწრაფი და უმტკივნეულო რეაგირება. ჯგუფის ლიკვიდური პორტფელი შედგება ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისგან (13 შენიშვნა). ხელმძღვანელობის შეფასებით, ფულადი სახსრებისა და საბანკო ანაზღაურების ლიკვიდური პორტფელი შეიძლება რეალიზდეს ნაღდი ფულით ერთ დღეში, რათა დაკმაყოფილდეს ლიკვიდურობის ნებისმიერი გაუთვალისწინებელი საჭიროება.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ე) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებიც გაანალიზებულია დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადის მიხედვით. ვადების ცხრილში ნაჩვენებია თანხები წარმოადგენს ფულადი სახსრების სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ნაკადებს. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული ოდენობებისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში მითითებული თანხები ემყარება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მონაცემებს. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (მე-16 შენიშვნა)	–	–	23,667	47,717	71,384
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (18 შენიშვნა)	234,928	12,548	–	–	247,476
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	2,528,247	–	–	–	2,528,247
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდების ჩათვლით	2,763,175	12,548	23,667	47,717	2,847,107

როგორც ეს ზედა ცხრილიდან ჩანს, ჯგუფს აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის ვალდებულებები, რომლებიც უნდა დაიფაროს ერთი წლის განმავლობაში, დაწყებული 2019 წლის 31 დეკემბრიდან, გარდა ფინანსური გარანტიის ვალდებულებისა. ფინანსური გარანტიის ვალდებულება მიკუთვნებულია უადრესი პერიოდისთვის და წარმოადგენს იმ თამასუქების მთლიანი თანხით (საანგარიშგებო თარიღამდე დარიცხული პროცენტის ჩათვლით), რომლებსაც ეხება გარანტია. ჯგუფი არ მოელის გარანტირებული თამასუქების დაფარვის ვადის მოსვლამდე ფულადი სახსრების რამენაირ გადინებას (მე-17 შენიშვნა).

ლიკვიდურობის საკითხებთან დაკავშირებით ჯგუფის გეგმების უფრო დაწვრილებით გასაცნობად იხილეთ მე-3 შენიშვნა.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (მე-16 შენიშვნა)	–	–	13,949	56,002	69,951
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (18 შენიშვნა)	152,441	4,931	–	–	157,372
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	2,016,854	–	–	–	2,016,854
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდების ჩათვლით	2,169,295	4,931	13,949	56,002	2,244,177

(ვ) კაპიტალის მართვა

ჯგუფის მიზანია საკმარისი კაპიტალის შენარჩუნება, რათა დამაკმაყოფილებლად წარმართოს თავისი ოპერაციები. ჯგუფს არ უხდება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ლი დონე – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ე.ი. არადაკვირვებადი ამოსავალი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით შეფასებისას ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა დაკვირვებად ამოსავალ მონაცემებს, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებებს საჭიროებენ, აღნიშნული შეფასება მე-3 დონეს განეკუთვნება. შეფასების ამოსავალი მონაცემების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანად სამართლიანი ღირებულებით შეფასებასთან მიმართებით.

(ა) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შესაბამისი დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულება და საბალანსო ღირებულება იმ აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით:

		31 დეკემბერი, 2020 წ.		31 დეკემბერი, 2019 წ.	
	დონე	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (12 შენიშვნა).	დონე 3	83,759	83,759	71,466	71,466
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (13 შენიშვნა)	დონე 1	17,653	17,653	6,748	6,748
ფინანსური ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (16 შენიშვნა)	დონე 3	66,161	66,161	62,808	62,808
საიჯარო ვალდებულებები (20 შენიშვნა)	დონე 3	1,556	1,556	1,678	1,678
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (18 შენიშვნა)	დონე 3	247,476	247,476	157,372	157,372
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები (მე-17 შენიშვნა)	დონე 3	6,622	6,622	9,317	9,317

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების და სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა, ამ ინსტრუმენტების დაფარვის მოკლე ვადის გამო;
- ▶ ნასესხები სახსრებისა და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება სამომავლო ფულადი ნაკადების ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო განაკვეთებით დისკონტირებით.

30. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2021 წლის 1 იანვრიდან სემეკმა გაზარდა მოხმარების ტარიფები თავისი 2020 წლის 29 დეკემბრით დათარიღებული № 83 დადგენილებით. 2021 წლის 1 ივლისამდე შემდეგი ტარიფები იმოქმედებს (დღგ-ის გარეშე).

ბაზა	მოხმარება	სექტორი	ლარი/კვტსთ
0.4 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	0.27085
6/10 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	0.26169
35-110 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	0.23955
0.4 კვ	0-101 კვტსთ	საყოფაცხოვრებო	0.15026
0.4 კვ	101-301 კვტსთ	საყოფაცხოვრებო	0.18396
0.4 კვ	301-ზე მეტი კვტსთ	საყოფაცხოვრებო	0.22226

თბოელექტროსადგურის აირტურბინისა და ენერგოტურბინის სრული კაპიტალური შეკეთება 2021 წლისთვის იგეგმება და შესაბამის ხელშეკრულებას ხელი 2021 წლის თებერვალში მოეწერა. შეკეთების მთლიანი ღირებულება, სავარაუდოდ, დაახლოებით 5.5 აშშ დოლარი იქნება.

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება

ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა: ელექტროენერგიის განაწილება და მიწოდება (სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“) და ელექტროენერგიის წარმოება და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს უზრუნველყოფა (შპს „ჯიფაუერი“). 2017 წლის აგვისტოში სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ საჯარო აუქციონის გზით შეიძინა სს „კახეთის ენერგოდისტრიბუციის“ საოპერაციო აქტივები. ეს საოპერაციო აქტივები, ძირითადად, შედგება, კახეთის რეგიონის გამანაწილებელი ქსელისგან. ამის შედეგად, ჯგუფი საქართველოში თბილისის გარეთ ელექტროენერგიის ერთდერთი გამანაწილებელი გახდა. სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ ფლობს მაღალი, საშუალო და დაბალი ძაბვის ქსელებს. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ლიდერის პოზიცია უკავია ენერგიის მიწოდების ბაზარზე, რადგან თავისი ელექტროგამანაწილებელი ქსელით თითქმის 1.2 მილიონ მომხმარებელს, ანუ ქვეყნის მთლიანი მოსახლეობის 65%-ს, ემსახურება.

ჯგუფი ასევე ფლობს თბოელექტროსადგურს, 110 მეგავატის დადგმული სიმძლავრით, რომელიც ამჟამად გამოიყენება ქსელის დამატებითი მომსახურებისთვის. ეს ელექტროსადგური გამოიყენება ელექტროენერგიის წარმოებისთვის სეზონის პიკური დატვირთვების დროს, როდესაც ბაზარზე სიმძლავრის დეფიციტია. ვინაიდან ჯიფაურის ელექტროსადგური მხოლოდ პერიოდულად ფუნქციონირებს, იგი შემოსავალს ორი წყაროდან იღებს: (i) სარეზერვო სიმძლავრის ტარიფი, რომელიც წარმოადგენს ქვეყნის ქსელისთვის ხელმისაწვდომ გარანტირებულ სიმძლავრეს; და (ii) შემოსავალი ელექტროენერგიიდან, რომლითაც იფარება სადგურის ექსპლუატაციის ცვლადი დანახარჯები.

2017 წლის დეკემბერში სარეიტინგო სააგენტომ Fitch Ratings სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ მიანიჭა „BB (სტაბილური)“ რეიტინგი, რაც მოწმობს მის ფინანსურ სტაბილურობას და წარმატებულ ოპერირებას ქვეყნის ელექტროენერგიის ბაზარზე. 2018 წლის დეკემბერში Fitch Ratings-მა პერსპექტივა შეცვალა უარყოფითით და, ამასთანავე, დაადასტურა სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ „BB-“ რეიტინგი. 2018 წელს Fitch Ratings-მა პერსპექტივა შეცვალა უარყოფითით და, ამასთანავე, დაადასტურა სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ „BB-“ რეიტინგი. პერსპექტივა ანალოგიურად გადაისინჯა მშობელი კომპანიის, „ენერგო-პრო ეი.ეს“-ისთვის, რეიტინგის მინიჭებისას. მინიჭებული რეიტინგი დღეისათვის ყველაზე მაღალია საქართველოში მოქმედ კომპანიებს შორის. ეს წარმატება ახალი პერსპექტივების, დამატებითი ინვესტიციების მოზიდვისა და მომსახურების გაუმჯობესების საწინდარია. Fitch Ratings ერთ-ერთი წამყვანი საერთაშორისო საკრედიტო სარეიტინგო სააგენტოა, რომელიც ნიუ-იორკსა და ლონდონში მდებარეობს. ინვესტორები კომპანიის რეიტინგზე დაყრდნობით წვეტენ, რომელი ინვესტიციები გააძლიერებს და, საბოლოოდ, მოიტანს სოლიდურ უკუგებას. რეიტინგების მინიჭებისას Fitch ისეთ ფაქტორებს ითვალისწინებს, როგორიცაა ის, თუ რა ტიპის დავალიანება აქვს კომპანიას და რამდენად მგრძნობიარეა ის სისტემური ცვლილებებისადმი, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთებისადმი.

საქართველოს კანონში „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ 2010 წლის 12 ივლისს შესული ცვლილებებისა და დამატებების მიხედვით, 2010 წლის სექტემბრიდან ქვეყნის ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის სტაბილურობა, უსაფრთხოება და საიმედოობა უზრუნველყოფილია გარანტირებული სიმძლავრით. გარანტირებული სიმძლავრის სარეზერვო დონეს საქართველოს მთავრობა განსაზღვრავს, ხოლო დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიანტი არეგულირებს გარანტირებული სიმძლავრის დონის ზემოთ ფაქტობრივად არსებულ სიმძლავრეს. გადაწყვეტილებას გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს გამოყენებაზე, გარანტირებული სიმძლავრის წარმოების მოცულობასა და მისი გამოყენების მიზანშეწონილობაზე დამოუკიდებლად იღებს დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიანტი. ამრიგად, გარანტირებული სიმძლავრის წყარო ვალდებულია, განახორციელოს ელექტროენერგიის მიწოდება საქართველოს ერთიან ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში. ჯიფაური ამჟამად აწვდის 110 მგვტ სიმძლავრეს აირტურბინული თბოელექტროსადგურის მეშვეობით, საიდანაც 60 მგვტ გარანტირებული სიმძლავრეა.

გარანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობა დასაშვებია მხოლოდ ესკოს მეშვეობით, რომელიც ყიდულობს და შესაბამის შესყიდვის ფასს იხდის მხოლოდ მაშინ, როდესაც გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს აღიარებს საქართველოს მთავრობა და მისი მზადყოფნა შემოწმდება და დადასტურდება დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიანტის მიერ.

ელექტროენერგიის, ბუნებრივი გაზის და წყალმომარაგების სექტორში საქმიანობის კონტროლისა და ლიცენზიების გაცემის შესახებ № 23 დადგენილების თანახმად, ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია განუსაზღვრელი ვადით გაიცემა. ჯგუფი ფლობს ამ ლიცენზიას.

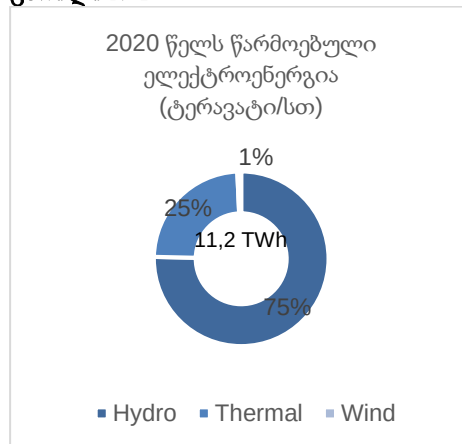
კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

საქართველოს კონსტიტუციისა და საერთაშორისო ხელშეკრულებების ფარგლებში, საქართველოს ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში ლიცენზიების გაცემის რეგულირება დაეკისრა კომისიას, ასევე დაევა ლიცენზიანტების, იმპორტიორების, ექსპორტიორების, ბაზრის ოპერატორებისა და მიმწოდებლების საქმიანობის რეგულირება, ენერგობაზრების მონიტორინგის უფლების ჩათვლით. ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია დადგენილია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკი“) მიერ. ამ მეთოდოლოგიის მიხედვით, სემეკი ტარიფებს ადგენს ელექტროენერგიის წარმოების, გადაცემის, დისტრიბუციის, განაწილების, გატარების, იმპორტის, მიწოდებისა და მოხმარების, სისტემის კომერციული ოპერატორის მომსახურების, გარანტირებული სიმძლავრის წყაროთი უზრუნველყოფისთვის. ტარიფებს აწესებს სემეკი, რომელიც არის „დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ორგანო და არ არის შექმნილი სახელმწიფო ქონების საფუძველზე.

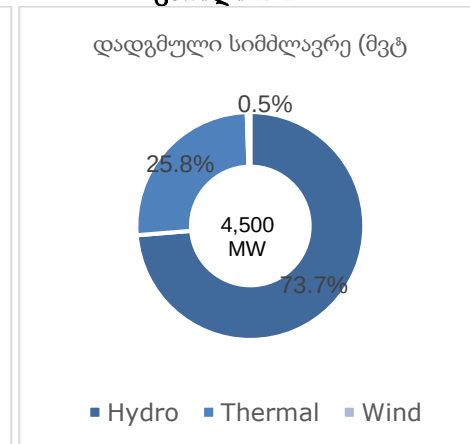
ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა საქართველოში

ელექტროენერგიის წარმოება ენერგოსექტორში სამ სეგმენტად არის დაყოფილი: ჰიდროელექტროსადგურები (ჰესები), თბოელექტროსადგურები (თესები) და ქარის ელექტროსადგურები (ქესები). საქართველოს ჰიდროელექტროენერგიის წარმოების დიდი სიმძლავრე აქვს, შესაბამისად, წარმოების დიდი წილი მოდის ჰიდროელექტროსადგურებზე, ხოლო 25% – თბოელექტროსადგურებზე. ქვემოთ წარმოდგენილია მონაცემები დადგმული სიმძლავრის და ელექტროენერგიის წარმოების შესახებ:

ცხრილი № 1

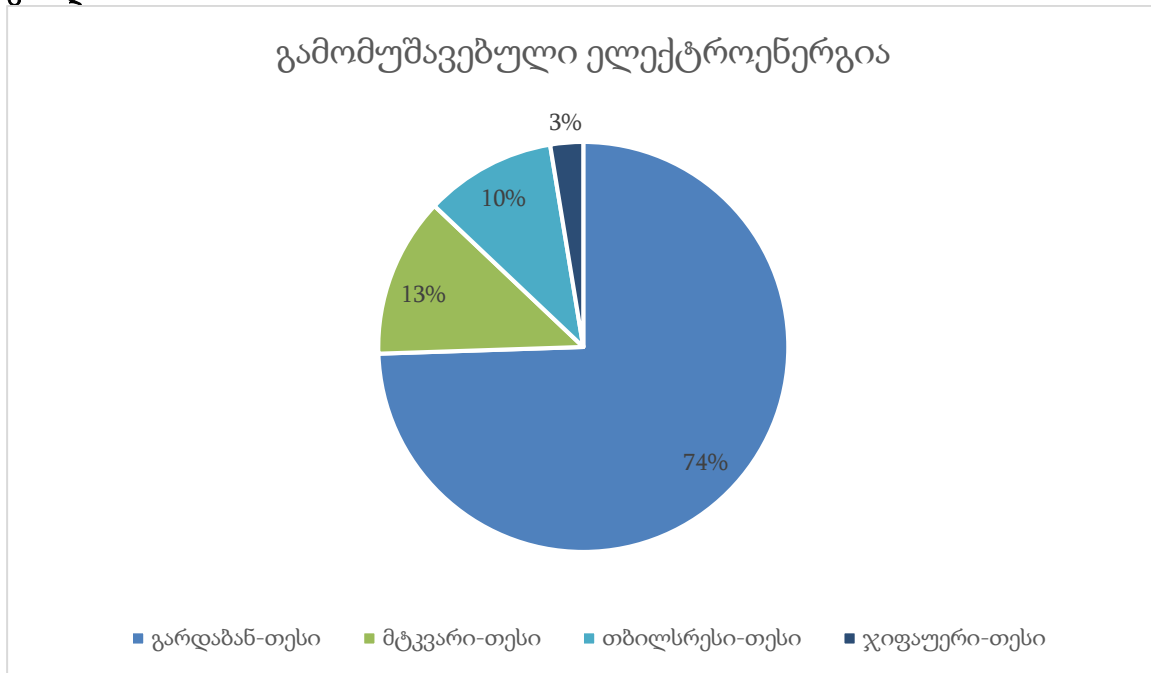

ცხრილი № 2

თბოელექტროსადგურების ბაზრის სტრუქტურა შედგება ოთხი თბოელექტროსადგურისგან, რომელთაგან ერთ-ერთი შპს „ჯიფაურია“. 2020 წელს თბოელექტროსადგურების მთლიანი წარმოება იყო 2,821 გვტსთ, საიდანაც 73.1 გვტსთ აწარმოა შპს „ჯიფაურმა“, რაც თბოელექტროსადგურების მთლიანი გენერაციის 3%-ია.

ცხრილი № 3

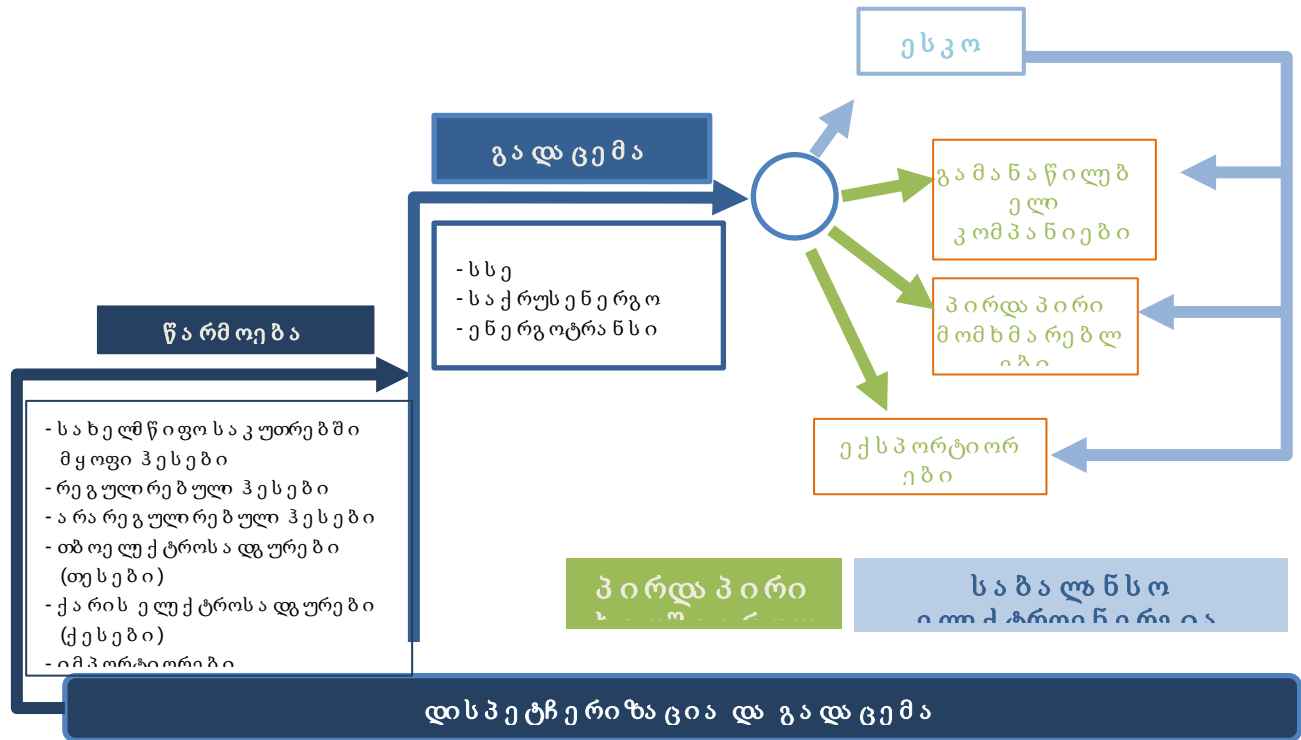
საქართველოს ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელი, სადაც სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ საქმიანობს, შეიძლება ორ ნაწილად დაიყოს: 1. პირდაპირი ხელშეკრულებების ბაზარი, სადაც ვალდებულებები სრულდება ყოველთვიური დაფარვებით 2. დაბალანსებული ბაზარი, რომელიც ბაზრის მონაწილეებს საშუალებას აძლევს, იყიდონ/გაყიდონ დამატებით მოთხოვნილი/გამომუშავებული ელექტროენერგია და დააბალანსონ პირდაპირი ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებები.

გარდა ამისა, ელექტროენერგიის ბაზარი მოიცავს გარანტირებული სიმძლავრის ბაზარს, რომელიც არის გადამცემი ოპერატორების საიმედო და სტაბილური სისტემის შენარჩუნების წინაპირობა.

ბაზარზე ვაჭრობა, ძირითადად, ხდება პირდაპირი ხელშეკრულებების საფუძველზე. ელექტროენერგიის გაყიდვა ხორციელდება წარმოების ლიცენზიანტების და იმპორტიორების მიერ, ხოლო შესყიდვა – განაწილების ლიცენზიანტების, პირდაპირი მომხმარებლების, ექსპორტიორების წარმოების ლიცენზიანტების (სადგურის დანაკარგები) და დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიანტების მიერ.

ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა ასეთია: ჰიდროელექტროსადგურების, თბოელექტროსადგურებისა და ქარის ელექტროსადგურების მიერ წარმოებულ ელექტროენერგიას ელექტროენერგიის გადაცემის სამი ლიცენზიანტი გადასცემს და ანაწილებს ელექტროენერგიის ბაზრის ოპერატორს, გამანაწილებელ კომპანიებს, პირდაპირ მომხმარებლებსა და იმპორტიორებს შორის. ჯგუფი ბაზარზე ფუნქციონირებს, როგორც გამანაწილებელი კომპანია (სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“) და თბოელექტროსადგური (შპს „ჯიფაუერი“). ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა მოცემულია ქვემოთ, № 4 ცხრილში:

ცხრილი № 4

საქართველოს ენერგოსექტორში გრძელდება ფუნდამენტური ცვლილებები. 2016 წლის ოქტომბერში ენერგოსაზოგადოების წესდების ხელმოწერის შემდეგ, საქართველომ დაამტკიცა ახალი კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ (შემდგომში – „კანონი“), ხოლო 2019 წლის დეკემბერში – კანონი „განახლებადი ენერგიის წყაროების შესახებ“, და საფუძველი ჩაუყარა ენერგოსექტორის რეფორმას ენერგოსაზოგადოების საერთაშორისო ხელშეკრულებისა და ევროპის ენერგეტიკული კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. ახალი კანონი ითვალისწინებს დამოუკიდებელი, კონკურენტუნარიანი და ლიკვიდური ბაზრის ჩამოყალიბებას, რაც მოიცავს გადაცემისა და განაწილების სისტემის ოპერატორების გამიჯვნასა და სერტიფიცირებას, და ჰიდროელექტროსადგურების შემდგომ ლიბერალიზაციას. ყოველივე ეს დიდ გავლენას ახდენს ენერგო-პრო ჯორჯიას ჯგუფის (შემდგომში – „ჯგუფი“) ფინანსურ შედეგებზე. კანონი ასევე ადგენს კანონქვემდებარე აქტების მიღების ვადებს და ამაზე პასუხისმგებელ ორგანოებს, რომლებითაც უნდა განისაზღვროს ბაზრის მოწყობის ყველაზე მნიშვნელოვანი დეტალები და მათ განხორციელების სამოქმედო გეგმები.

ჯგუფის საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (შემდგომში – „სემეკი“) მიერ, რომელიც არის „დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ორგანო და არ არის შექმნილი სახელმწიფო ბიუჯეტის საფუძველზე.

საქართველოს კონსტიტუციისა და საერთაშორისო ხელშეკრულებების ფარგლებში, საქართველოს ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში ლიცენზიების გაცემის რეგულირება დაეკისრა კომისიას, ასევე დაევა ლიცენზიანტების, იმპორტიორების, ექსპორტიორების, ბაზრის ოპერატორებისა და მიმწოდებლების საქმიანობის რეგულირება, ენერგობაზრების მონიტორინგის უფლების ჩათვლით. „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, ელექტროენერგიის წარმოებისა და განაწილების ლიცენზიები განუსაზღვრელი ვადით გაიცემა. ტარიფის გაანგარიშების მეთოდოლოგია განსაზღვრულია 2014 წლის 30 ივლისით დათარიღებული № 14 დადგენილებით.

ამ მეთოდოლოგიის მიხედვით, სემეკი აწესებს და არეგულირებს ელექტროენერგიის წარმოების, გადაცემის, დისპეტჩერიზაციის, განაწილების, გატარების, იმპორტის, მიწოდების და მოხმარების ტარიფებს, სისტემის კომერციული ოპერატორის მომსახურების, ასევე გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფს. სემეკის კომისიის რეგულირების ინსტრუმენტები ასევე მოიცავს სადავო საკითხების გადაჭრას.

ელექტროენერგიის წარმოების (ჰიდროგენერაციის), დისპეტჩერიზაციის, გადაცემის, განაწილებისა და მოხმარების ტარიფები დადგენილია რეგულირების სამსახურიან პერიოდებისთვის (2018-2020 წ.წ.) და რეგულირების პერიოდში ტარიფების შეცვლა ხდება მხოლოდ ტარიფის მეთოდოლოგიით გათვალისწინებულ გამონაკლის შემთხვევებში.

ჯგუფის განვითარების გეგმები

ქსელთან მიერთება

2021 წელს ენერგო-პრო ჯორჯიას ქსელს დაახლოებით 12,492 ახალი აბონენტი მიუერთდა. ახალი აბონენტების უდიდესი ნაწილი მოდის საცხოვრებელ კორპუსებზე, სასტუმროებზე, სავაჭრო ცენტრებზე და სხვა.

2019 წლის განმავლობაში ქსელთან ახალი აბონენტების მიერთების ტარიფები გადაიხედა და გაიზარდა, შესაბამისად, 2020 წელს გაიზარდა შემოსავალი ქსელთან მიერთებული ახალი აბონენტებიდან.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს რეგიონებში აგრარული სექტორის განვითარების შედეგად მომხმარებლების რაოდენობაც გაიზარდა, ვინაიდან თანამედროვე სოფლის მეურნეობა აგრარული პროდუქციის წარმოების ყველა ეტაპზე საჭიროებს ელექტროენერგიას, იქნება ეს ელექტროენერგიის პირდაპირი მოხმარება სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისთვის, წყლის მართვა, მიწის მორწყვა, მიწის დამუშავება თუ მოსავლის აღება.

2018 წელს ახალათვისებულ რეგიონში, კახეთში, ინდივიდუალური გამრიცხველიანების პროცესი დაიწყო. 2020 წლის ბოლოსთვის უკვე 1,382-ზე მეტი მომხმარებლისთვის დამონტაჟდა მრიცხველი.

2021 წელს სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ აპირებს 68 მილიონ ლარამდე ინვესტიციის ჩადებას საქართველოს რამდენიმე რეგიონში გადამცემი ხაზებისა და ქსელების რეაბილიტაციაში. გარდა ამისა, ჯგუფი აქტიურად გააგრძელებს რეგიონული ოფისებისა და სერვისცენტრების განახლებას სამუშაო სივრცის გაუმჯობესების მიზნით.

2021 წელს შპს „ჯიფაუერი“ აპირებს ინვესტიციის ჩადებას აირტურბინის კაპიტალურ დანახარჯებში.

კანონის მიხედვით, გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორების განცალკევებაც 2021 წლის ბოლოსთვის უნდა დასრულდეს. ჯგუფი გააგრძელებს ევროკავშირის ძირითადი რეგულაციებისა და ელექტროენერგიის ბაზრისა თუ ენერგოეფექტურობის წესების ზედმიწევნით შესრულებას და, საოპერაციო თვალსაზრისით, სტაბილური ფინანსური შედეგების მიღწევას.

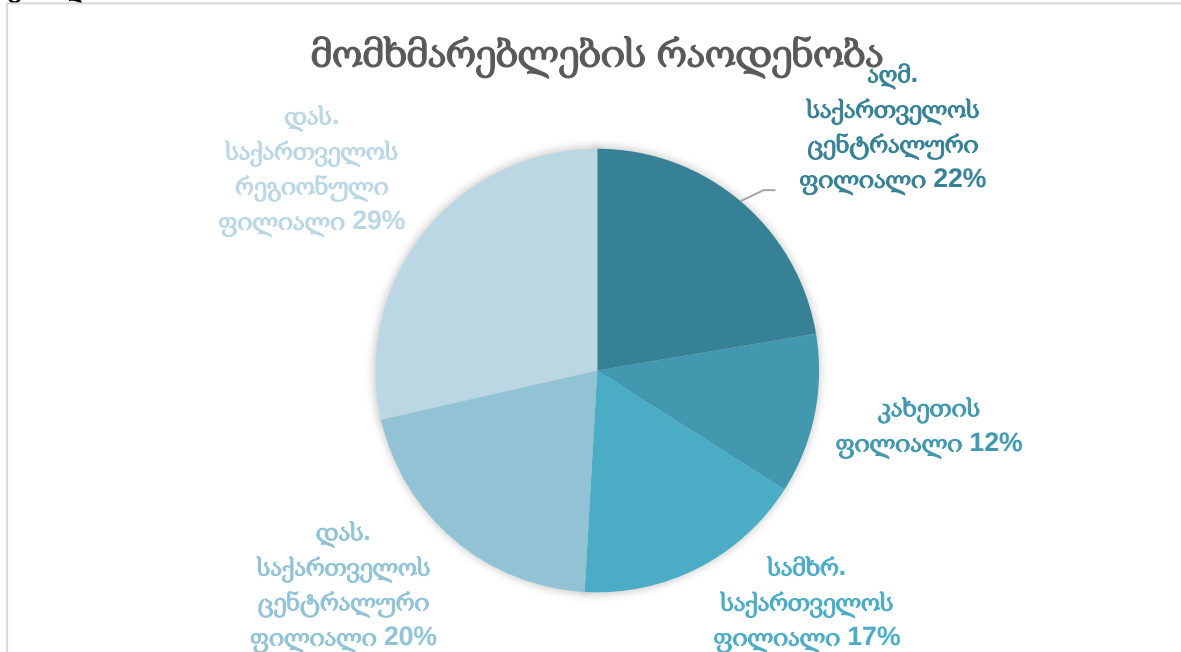
ფილიალები

ჯგუფი საქართველოში წარმოდგენილია ხუთი რეგიონული ფილიალით და 59 სერვისცენტრით. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ თანამშრომლების რაოდენობა 5,557-ია. აქედან 3,369 დასაქმებულია ფილიალებში, რომლებსაც უძღვებიან რეგიონული დირექტორები. ფილიალები:

1. აღმოსავლეთ საქართველოს ცენტრალური ფილიალი – ოფისი მდებარეობს თბილისში
თანამშრომლების რაოდენობა: 673
2. სამხრეთ საქართველოს ფილიალი – ოფისი მდებარეობს ხაშურში
თანამშრომლების რაოდენობა: 555
3. დასავლეთ საქართველოს ცენტრალური ფილიალი – ოფისი მდებარეობს ქუთაისში
თანამშრომლების რაოდენობა: 749
4. დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალი – ოფისი მდებარეობს ბათუმში
თანამშრომლების რაოდენობა: 915
5. კახეთის ფილიალი – ოფისი მდებარეობს თელავში
თანამშრომლების რაოდენობა: 477

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ თავისი ელექტროგამანაწილებელი ქსელით ემსახურება 1.2 მილიონამდე მომხმარებელს. მომხმარებლების ყველაზე დიდ ნაწილს (29%) დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალი ემსახურება. № 5 ცხრილში ასახულია მომხმარებლების გადანაწილება ფილიალებს შორის:

ცხრილი № 5

კვლევა-განვითარება

2020 და 2019 წლებში ჯგუფის კვლევა-განვითარებასთან დაკავშირებით ინოვაციური პროექტები არ დაფიქსირებულა.

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

არაფინანსური მაჩვენებლები

მომხმარებელთა მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება

კლიენტებთან ურთიერთობის მართვის (CRM) პროგრამული უზრუნველყოფის დანერგვის შემდეგ გაიზარდა დამუშავებული ზარების რაოდენობა და შემცირდა ლოდინის დრო. მომხმარებლებს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიასთან“ დაკავშირება შეუძლიათ ახალი ქოლცენტრის მეშვეობით, ასევე ელექტრონული ფოსტით და სოციალური ქსელების გვერდების მეშვეობით დღე-ღამის ნებისმიერ დროს, კვირის ნებისმიერ დღეს. ჯგუფი მოკლე ტექსტურ შეტყობინებებს და ელექტრონულ ფოსტას იყენებს ქსელის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა თუ მიმდინარე დავალიანების შესახებ მომხმარებლების ინფორმირებისთვის. მომხმარებლებს შეუძლიათ რამდენიმე ოპერაციის შესრულება ჯგუფის ვებგვერდზე: ახალი მომხმარებლის ქსელზე მიერთების განაცხადის შევსება, მომხმარებლის ანგარიშზე ბალანსის შემოწმება, მიმდინარე დავალიანების დაფარვა და, საჭიროების შემთხვევაში, ანგარიშების რედაქტირება.

სერვისცენტრების უმრავლესობაში მინიმუმ ერთი თანამშრომელია გამოყოფილი მომხმარებელთა მხარდასაჭერად, რაც ხელს უწყობს ჯგუფის მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებას. ისინი მომხმარებლებს სთავაზობენ კომპლექსურ მომსახურებას და გამარტივებულ პროცედურებს.

ორგანიზაციის ეფექტიანობა

2017 წლის 1 იანვარს საწარმოო რესურსების დაგეგმვის (IFS) ახალი სისტემის დანერგვამ ჯგუფს საშუალება მისცა, მოეცვა და გაეერთიანებინა მთავარი საოპერაციო პროცესები: ბუღალტრული აღრიცხვა, ტექნიკური მომსახურების პროექტები, შესყიდვები, ადამიანური რესურსები, ახალი აბონენტების მიერთება და დოკუმენტბრუნვა.

**კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის**

ორგანიზაციის ეფექტიანობის გასაუმჯობესებლად, 2020 წელს ჯგუფმა გააგრძელა სისტემის დახვეწა. IFS არის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული მართვის სისტემა ევროპაში საშუალო ზომის კომპანიებისთვის და, რეიტინგის მიხედვით, საუკეთესო სამეულში შედის. ამ სისტემით შემუშავდა ჯგუფის რესურსების ეფექტური მართვა ფინანსური, ლოგისტიკური, ტექნიკური, პროექტის მართვის და სხვა მიმართულებებით.

SAIDI & SAIFI

SAIDI და SAIFI არის ელექტრომომარაგების საიმედოობის ხარისხობრივი მაჩვენებლები.

- ▶ ენერგიის წყვეტის საშუალო ხანგრძლივობის ინდექსი (SAIDI) – SAIDI არის ერთ მომხმარებელზე ელექტროენერგიის გამორთვების საშუალო ხანგრძლივობა, SAIDI წუთი/მომხმარებელი.
- ▶ სისტემის გათიშვის საშუალო სიხშირის ინდექსი (SAIFI) – SAIFI არის ერთ მომხმარებელზე ელექტრომომარაგების გამორთვების საშუალო რაოდენობა – SAIFI გამორთვები/მომხმარებელი.

სემეკის 2016 წლის 26 აგვისტოს № 16 დადგენილებით, კომპანიები ვალდებული არიან, დაიცვან ხარისხობრივი კოეფიციენტების საიმედოობა, ხოლო, დაბალი მაჩვენებლების შემთხვევაში, გააუმჯობესონ ისინი.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ აგრძელებს SAIDI-ისა და SAIFI-ის წინა წლებთან შედარებით გაუმჯობესებას. 2020 წლისა და 2019 წლის ფაქტობრივი SAIDI და SAIFI წარმოდგენილია ქვემოთ, № 6 ცხრილში:

ცხრილი № 6

კომპანია/წელი		2020		2019	
		SAIDI	SAIFI	SAIDI	SAIFI
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“	დაუგეგმავი გამორთვები	1,159.6	14.10	1,377.89	17.35

ქვემოთ მოცემულია ელექტრომომარაგების შეწყვეტის მთავარი მიზეზები:

- ▶ ავარიული გათიშვები (საჰაერო ხაზები – მთლიანი ქსელის 97%);
- ▶ ავარიული გამორთვები, მომხმარებლის ქსელის გამო.

გადამცემი ხაზების სიგრძე

2020 წლის მონაცემებით, ინფორმაცია კაბელისა და გადამცემი ხაზების სიგრძის შესახებ წარმოდგენილია ქვემოთ, № 7 ცხრილში:

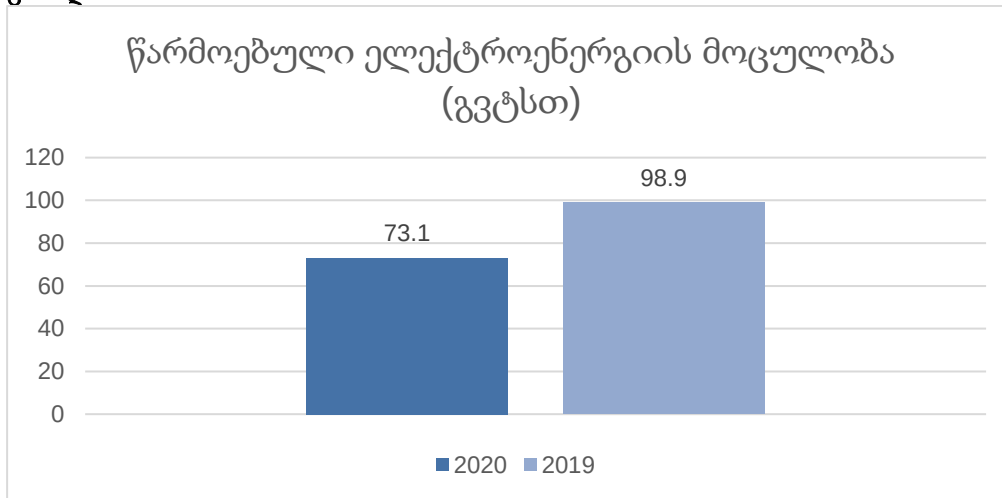
ცხრილი № 7

ქსელის სიგრძე	კილომეტრი
110/35 კვ	4,300
10/6 კვ	15,069
0.4 კვ	37,859
სულ	57,228

წარმოებული ელექტროენერგია

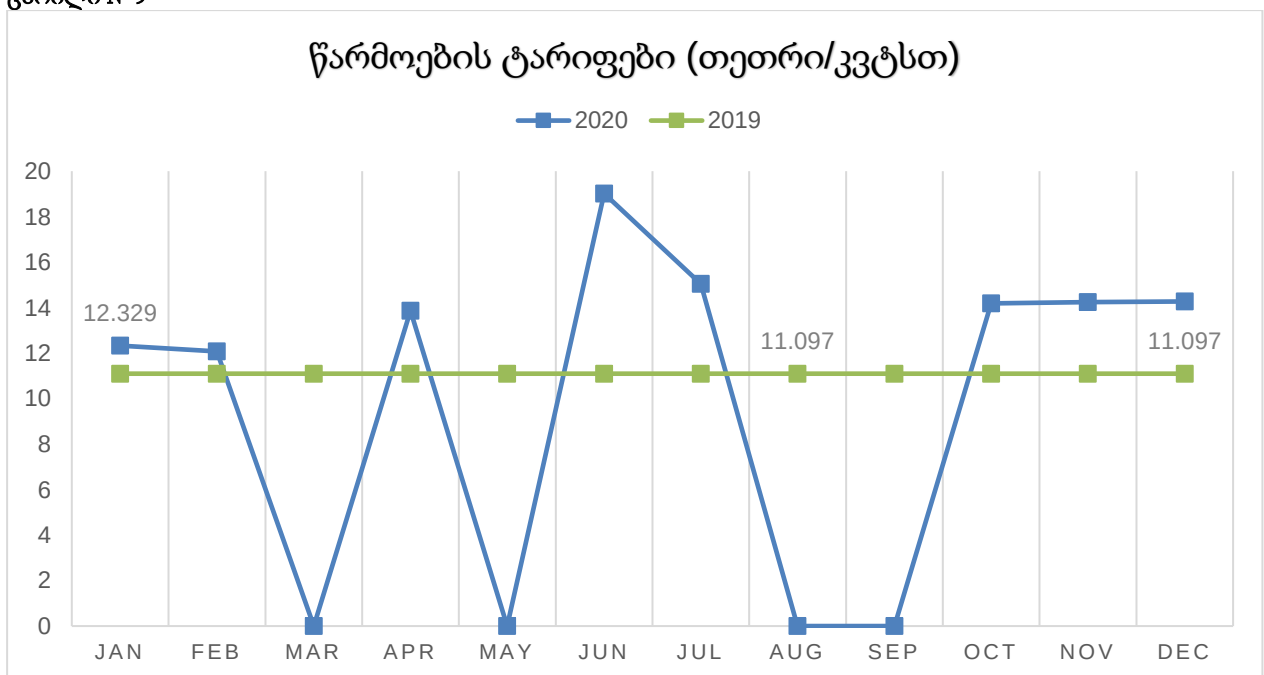
ჯიფაურის თეს-ის ელექტროენერგიის საშუალო წლიური წარმოება 2020-2019 წლებში შეადგენდა 85.95 გვტს-ს.

ცხრილი № 8

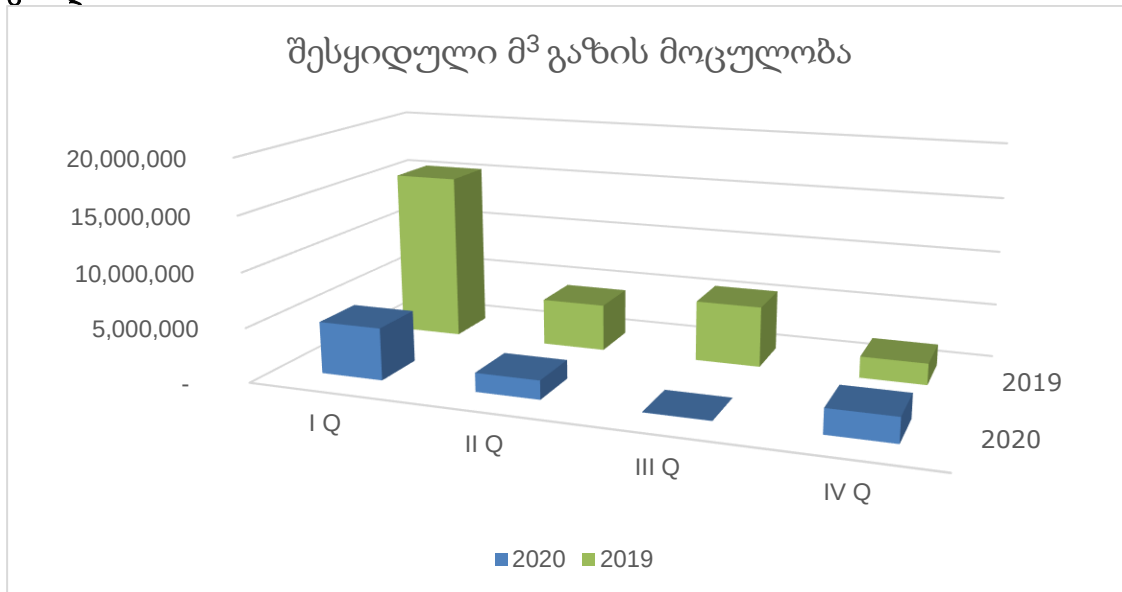
ჯიფაურის თეს-ისთვის სემეკის მიერ 2020-2019 წლებში დაწესებული ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფები (თეთრი/კვტსთ) ასე გამოიყურება:

ცხრილი № 9

შპს „ჯიფაური“ ელექტროენერგიის წარმოებისთვის ბუნებრივ გაზს ყიდულობს. შესყიდული გაზის მოცულობის წლიური დინამიკა გვიჩვენებს, რომ კომპანიის საქმიანობა სეზონურია და წარმოებული ელექტროენერგიის მოცულობა იზრდება ბაზარზე არსებული მოთხოვნის შესაბამისად.

ცხრილი № 10

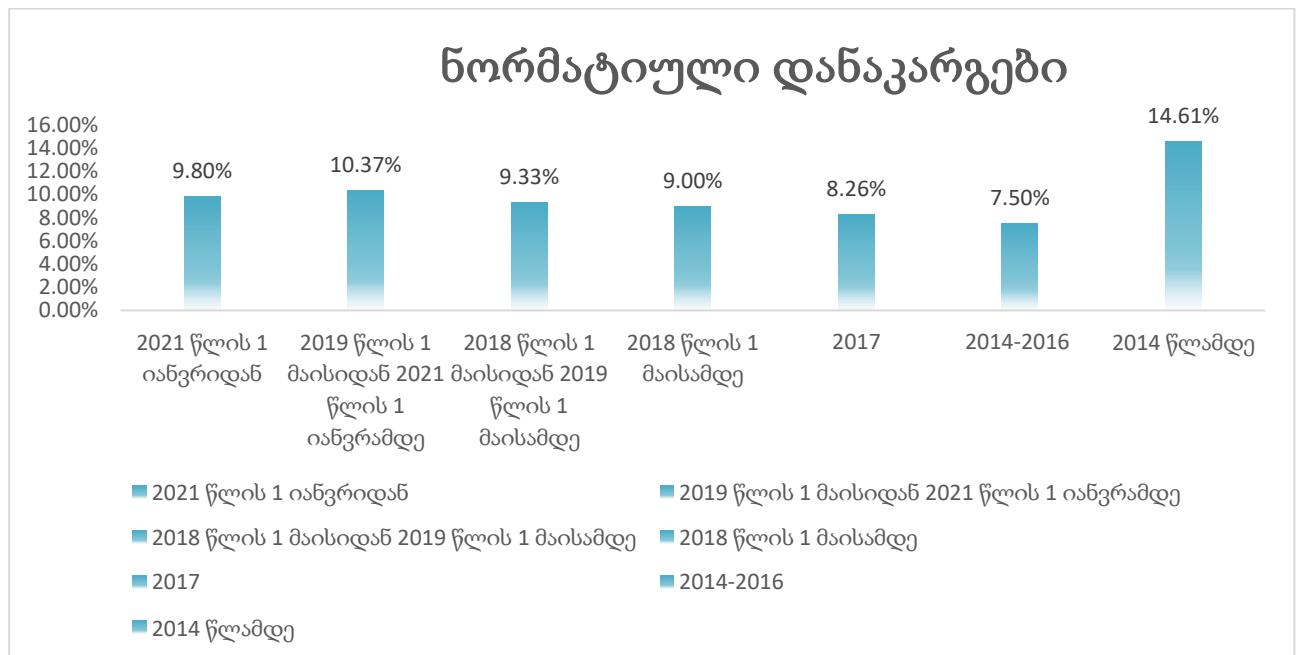

მიწოდება და დანაკარგები

გადაცემის და განაწილების ქსელში ელექტროენერგიის დანაკარგების დარეგულირება სემეკის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფუნქციაა, რასაც ტარიფის განსაზღვრის პროცესში დანაკარგების ჩართვა მოწმობს. სემეკის 2006 წლის № 17 დადგენილება – „საქართველოს ენერგოსისტემის ელექტრულ ქსელებში ელექტროენერგიის ნორმატიული დანაკარგების დამტკიცების შესახებ“ უდიდეს როლს ასრულებს ქსელის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებასა და დანაკარგების შემცირებაში.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ნორმატიული დანაკარგები წარმოდგენილია ქვემოთ, № 5 ცხრილში. იგი შეადგენდა 14.61%-ს 2014 წელს, 7.5%-ს 2014-2016 წლებში, 8.26%-ს 2017 წელს, 9.0%-ს 2018 წლის 1 მაისამდე, 9.33%-ს 2018 წლის 1 მაისიდან 2019 წლის 1 მაისამდე და, 2019 წლის 1 მაისიდან 2021 წლის 1 იანვრამდე უდრის 10.37%-ს. 2021 წლის 1 იანვრიდან ნორმატიული დანაკარგები 9.8%-ია. 2017 წლის სექტემბერში „კახეთის ენერგოდისტრიბუციის“ შესყიდვის შემდეგ ჯგუფის დანაკარგები გაიზარდა, ძირითადად, კახეთის ქსელის ინფრასტრუქტურის გამო.

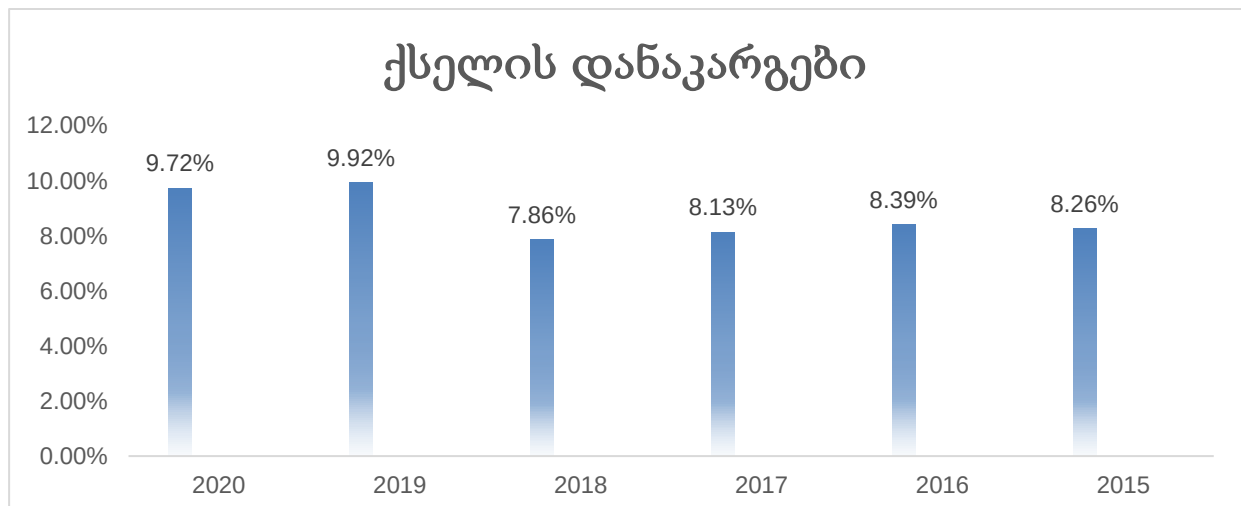
ცხრილი № 11

ქსელის დანაკარგები

ქსელის დანაკარგები 2020-2014 წლებში წარმოდგენილია ქვემოთ, № 12 ცხრილში:

ცხრილი № 12

ფინანსური მაჩვენებლები

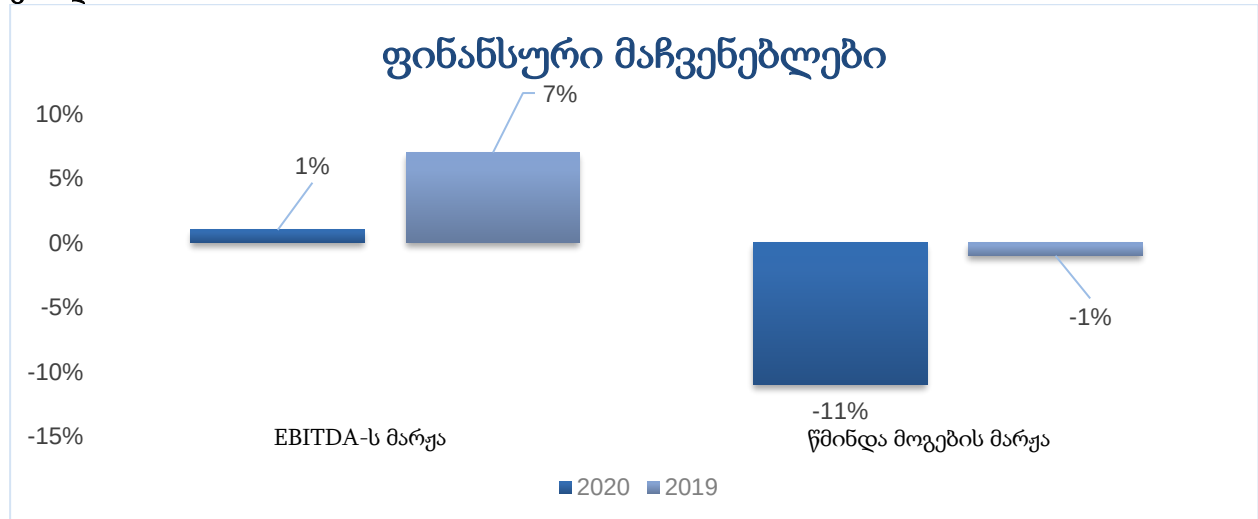
ჯგუფის ხელმძღვანელობის აზრით EBITDA-ს (შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე) მარჯაუ ჯგუფის ფინანსური შედეგების შესაფასებლად რელევანტური მაჩვენებელია.

**კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის**

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, EBITDA-ს მარჟა და წმინდა მოგების მარჟა წინა წელთან შედარებით, შესაბამისად, 6%-ით და 10%-ით შემცირდა (ცხრილი № 13).

EBITDA-ს მარჟით ფასდება, რა პროცენტული წილი უკავია კომპანიის საოპერაციო მოგებას მთლიან შემოსავალში. იგი უდრის პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე შემოსავლის (EBITDA) შეფარდებას მთლიან შემოსავალთან.

ცხრილი № 13

დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ მონაცემებზე

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ შემოსავალს იღებს სხვადასხვა საქმიანობიდან, როგორიცაა განაწილება, გატარება, ახალი მომხმარებლების კსელთან მიერთება, წარმოება და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს უზრუნველყოფა ელექტროენერგეტიკული სისტემისთვის.

2020 წელს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ელექტროენერგიის განაწილებიდან მიღებული შემოსავალი შეადგენდა 627,322 ათას ლარს, რომელიც გამოთვლილია გაყიდული ელექტროენერგიის მოცულობის გამრავლებით სემეკის მიერ დადგენილ ტარიფზე. ამ შემთხვევაში, 2020 წლის განმავლობაში გაყიდული ელექტროენერგიის მოცულობა 4,041 გვტსთ-ს შეადგენდა. ელექტროენერგიის გატარებიდან მიღებული შემოსავალი 11,299 ათას ლარს, ხოლო კსელთან მიერთების მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი 23,292 ათას ლარს გაუტოლდა.

ჯგუფის თვალთახედვით, შპს „ჯიფაუერი“ შემოსავალს იღებს გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვიდან, ვინაიდან 2019 წელს წარმოებული ელექტროენერგიის მთლიანი მოცულობა გაიყიდა უშუალო მშობელ კომპანიაზე და არ ასახულა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი მიიღება გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის რეჟიმში გატარებული დღეების რაოდენობის გამრავლებით დადგენილ დღიურ ტარიფზე. გარანტირებული სიმძლავრის გასაყიდი დღიური ტარიფი 2019 წელს იყო 47,720 ლარი, რომელიც 2020 წელს 47,898 ლარამდე გაიზარდა. უნდა აღინიშნოს, რომ, კანონის მიხედვით, ჯგუფი 2020 წლისა და 2019 წლის განმავლობაში, შესაბამისად, 336 და 335 დღეს ატარებს გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის რეჟიმში, ხოლო დანარჩენი დრო ეთმობა სარემონტო სამუშაოებს.

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ქვემოთ, № 14 ცხრილში წარმოდგენილია 2020 წლის თვითური შემოსავალი გარანტირებული სიმძლავრიდან:

წარმოებული ელექტროენერგიის რეალიზაცია (2020 წ.)				გარანტირებული სიმძლავრე (2020 წ.)		
თვე	წარმოებული ელექტროენერ- გია (კვტსთ)	ტარიფი (თეთრი/კვტსთ)	შემოსავალი (ლარი)	რაოდენობა (დღე)	ტარიფი (ლარი/დღე)	შემოსავალი (ლარი)
იანვარი	29,580,980	12.329	3,647,039	30	47,898	1,436,940
თებერვალი	11,176,220	12.079	1,349,976	25	47,898	1,197,450
მარტი	–	–	–	31	47,898	1,484,838
აპრილი	12,908,720	13.863	1,789,536	30	47,898	1,436,940
მაისი	–	–	–	31	47,898	1,484,838
ივნისი	26,620	19.017	5,062	30	47,898	1,436,940
ივლისი	116,160	15.048	17,480	31	47,898	1,484,838
აგვისტო	–	–	–	31	47,898	1,484,838
სექტემბერი	–	–	–	30	47,898	1,436,940
ოქტომბერი	8,938,160	14.19	1,268,325	31	47,898	1,484,838
ნოემბერი	6,688,880	14.246	952,898	30	47,898	1,436,940
დეკემბერი	744,920	14.273	106,322	6	47,898	287,388
სულ	70,180,660		9,136,638	336		16,093,728

დამატებითი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ

ჯგუფი კარგად აცნობიერებს თავის სოციალურ და გარემოსდაცვით პასუხისმგებლობას. ჯგუფს მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი, ხელი შეუწყოს არსებული განახლებადი ბუნებრივი რესურსების სამართლიან მოხმარებას და „სუფთა“ ენერგიის წარმოებას, რაც ზიანს არ მიაყენებს გარემოს. ჩვენი პროექტები ელექტროენერგიის წარმოებასა და განაწილებაში სრულად აკმაყოფილებს გარემოსდაცვით მოთხოვნებს. ჯგუფი ცდილობს აღმოფხვრას და თავიდან აიცილოს გარემოზე ზემოქმედების უარყოფითი შედეგები. ფლორისა და ფაუნის ხელშეწყობის და დაცვის მიზნით, ჯგუფის მიერ შემუშავებული პროექტები ითვალისწინებს ეკოსისტემისა და გადამწევის საფრთხის წინაშე მყოფი სახეობების დაცვას და შენარჩუნებას, რაც, თავის მხრივ, ხელს უწყობს „სუფთა“ და უსაფრთხო ენერგიის წარმოებას.

2020 წლის განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა რამდენიმე მნიშვნელოვანი პროექტი, როგორცაა ნარჩენების მართვა, ნარჩენების მართვის სახელმწიფო სისტემაში მონაწილეობა, სახიფათო ნარჩენების განკარგვა და სახიფათო ნარჩენების შიდა მონიტორინგი. ჯგუფი აქტიურად არის ჩართული ნარჩენების მართვისა და სახიფათო ნარჩენების განკარგვის სახელმწიფო სისტემაში.

2020 წლის განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა რამდენიმე მნიშვნელოვანი პროექტი, რომელიც გარემოს დაცვის გაუმჯობესებას ემსახურება:

- ▶ ნარჩენების მართვა – სახიფათო ნარჩენების გადაყრა და სახიფათო ნარჩენების შიდა მონიტორინგი;
- ▶ ჰესების გარემოსდაცვითი თვითმონიტორინგი წლის განმავლობაში;
- ▶ გარემოსდაცვითი ნებართვის პირობების შესრულება ჰესების მიერ და საჭირო დოკუმენტაციის მომზადება;
- ▶ გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და სკრინინგის დოკუმენტების მომზადებაში მონაწილეობა და გარემოსდაცვითი ნებართვის მოპოვება;
- ▶ გარემოსდაცვით მოთხოვნებისა და დოკუმენტაციის მომზადება და შემოწმებებში მონაწილეობა ჰესების გარემოსდაცვითი ინსპექციის დროს.

ჯგუფის პოლიტიკის ყველაზე მნიშვნელოვანი საყრდენი მისი თანამშრომლებია. ამიტომ პრიორიტეტი ენიჭება ადამიანური რესურსების ჯეროვან მართვას და საწარმოში საკადრო პოლიტიკის ეფექტურად განხორციელებას. დღესდღეობით ჯგუფში დასაქმებულია 5,578 ადამიანი. თანამშრომელთა მოტივირება, მათი ტრენინგი-განვითარება, სათანადო პირობების შექმნა, დისციპლინისა და სამუშაოსადმი თავდადებას შემუშავება განმსაზღვრელი და აუცილებელი ფაქტორია იმისათვის, რომ საწარმომ დასახულ მიზნებს მიაღწიოს. ჯგუფი აქტიურად მონაწილეობს სოციალურ ცხოვრებაში და ახორციელებს შემდეგ სოციალურ პროექტებს.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების მიღება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში.

ჯგუფი აქტიურად მონაწილეობს სოციალურ ცხოვრებაში და ახორციელებს სოციალურ პროექტებს. მათ შორისაა:

- ▶ **ენერგოსექტორის პოპულარიზაცია ახალგაზრდებს შორის** – სამიზნე ჯგუფებია მოსწავლეები და პროფესიული სასწავლებლების სტუდენტები. პროექტის მიზანია მათი დაინტერესება ამ სფეროთი თეორიული და პრაქტიკული მეცადინეობების მეშვეობით და ასევე თბოელექტროსადგურების მონახულებითა და პრეზენტაციების წარმოდგენით.
- ▶ **კვალიფიკაციის ასამაღლებელი შიდა და გარე ტრენინგები** – თანამშრომელთა პროფესიული განვითარებისთვის ჯგუფს შექმნილი აქვს სპეციალური სასწავლო-საველე ზონები, სადაც ტარდება თეორიული და პრაქტიკული ტრენინგები შრომის უსაფრთხოების შესახებ. ასევე ტარდება სხვა შიდა და გარე ტრენინგები, რომლებიც თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას ემსახურება.
- ▶ **სტაჟირება სტუდენტებისთვის** – სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ ახორციელებს ინოვაციურ პროექტს, რომლის ერთ-ერთი ასპექტი ითვალისწინებს მემორანდუმს 15 პროფესიულ სასწავლებელთან. ამ სასწავლებლების წარმატებული სტუდენტები იღებენ სტიპენდიებს და სტაჟირებას გადიან ჯგუფში შემდგომი დასაქმების პერსპექტივით. ამასთან, საზაფხულო დასაქმების პროგრამის ფარგლებში, ენერგოსექტორით დაინტერესებულ სტუდენტებს საშუალება ეძლევათ, მიიღონ ანაზღაურებადი სტაჟირება. ისინი, ვინც სტაჟირებას წარმატებით გაივლიან, ჯგუფში აგრძელებენ მუშაობას.
- ▶ **თანამშრომელთა მოტივირება** – ჯგუფი თითოეულ თანამშრომელს უფინანსებს ჯანმრთელობის, სიცოცხლისა და უზედური შემთხვევებისგან დაზღვევას. თანამშრომელთა შეფასება და წახალისება მუდმივად ხდება ფულადი და არაფულადი კომპენსაციით.
- ▶ **სამუშაო გარემო** – ჯგუფის ხელმძღვანელობა ზრუნავს თანამშრომლებისთვის ოპტიმალური სამუშაო გარემოს შექმნასა და მათ პროფესიულ განვითარებაზე. ითვალისწინებს რა ადამიანური რესურსების მართვის თანამედროვე მეთოდებსა და სტანდარტებს, ჯგუფი საკადრო პოლიტიკას ახორციელებს შრომითი რეგულაციების მიხედვით, რომლებითაც განისაზღვრება შრომითი ურთიერთობის დარეგულირება, კადრების შერჩევა, თანამშრომელთა განვითარება, შრომის ანაზღაურება და წახალისება, თანამშრომელთა დაცვა-უსაფრთხოება და ადამიანური რესურსების მართვასთან დაკავშირებული სხვა საკითხები.
- ▶ **სამუშაოს მიღმა** – ჯგუფი დროდადრო აწყობს სხვადასხვა კულტურულ და სპორტულ ღონისძიებას და შეხვედრას სამუშაო გარემოს გასაუმჯობესებლად და კორპორატიული კულტურის განსავითარებლად. ასეთი მიდგომით ჩვენ ვწერგავთ გუნდურ სულისკვეთებას და ვქმნით გარემოს, სადაც თანამშრომლები ერთმანეთს ეხმარებიან და ნდობას უცხადებენ.
- ▶ **კარიერული განვითარება** – ჯგუფი ახალი თანამშრომლების ასაყვანად ეყრდნობა თანამედროვე პროცედურებს, რაც მოიცავს კანდიდატების ძებნას, შეფასებას, შერჩევას და ვაკანტურ თანამდებობაზე დანიშვნას. ვაკანტური თანამდებობებისთვის ჯერ შიდა კანდიდატები განიხილებიან. შიდა კანდიდატების არარსებობის შემთხვევაში, ახალი თანამშრომელი გარე კანდიდატებიდან შერჩევა. კანდიდატის საბოლოო შეფასება ხდება ვაკანსიის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, რომლებიც შეეხება განათლებას, სამუშაო გამოცდილებას და პროფესიულ ცოდნას, ბიზნესუნარებს და თვისებებს, ზოგად უნარებს და ტექნიკურ უნარებს. ჯგუფის ხელმძღვანელობა გამოცდილი პროფესიონალების დახმარებით ახორციელებს ახალბედა თანამშრომლებს დატრენინგებას და განვითარებას. ჯგუფის საკადრო პოლიტიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტი ახალგაზრდა თაობის ცოდნის გაღრმავება, რასაც ჯგუფი ახორციელებს თავისივე – მაღალკვალიფიციური და გამოცდილი თანამშრომლების მხარდაჭერით.

ეს მიმართულებები ჯგუფის ბიზნესსტრატეგიისა და კულტურის განუყოფელი ნაწილია. ისინი დღემდე წარმატებით და ეფექტურად მუშაობს, რაც მომავალში მათი გაგრძელების და განვითარების საწინდარია.

ძირითადი რისკები და განუსაზღვრელობები

ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფში რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებაში. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდგომ უზრუნველყოფა იმისა, რომ დაუფარავი დავალიანება დადგენილ ლიმიტებს არ სცდებოდეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკის მართვის ფუნქციების მიზანია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა საოპერაციო და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დასაყვანად. დეტალური ინფორმაცია კონსოლიდირებული ფინანსური რისკების შესახებ წარმოდგენილია ამ ფინანსური ანგარიშგების „ფინანსური რისკების მართვის“ შენიშვნებში.

ბიზნესის რისკის მართვა

ჯგუფის მთავარი საოპერაციო და იურიდიული რისკები უკავშირდება საქართველოს მარეგულირებელ გარემოს და ეკონომიკურ სიტუაციას. საქართველოს ენერგოექტორში გაგრძელდა ფუნდამენტური ცვლილებები. 2016 წლის ოქტომბერში ენერგეტიკულ ქარტიაზე ხელმოწერის შემდეგ საქართველომ დაამტკიცა ახალი კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ (შემდგომში „კანონი“) და კანონი „ენერგიის განახლებადი წყაროების შესახებ“ 2019 წლის დეკემბერში, რამაც საფუძველი ჩაუყარა ქვეყანაში ელექტროენერგიის ბაზრის ლიბერალიზაციას. კანონი იძლევა სამართლებრივ ბაზას გადაცემისა და განაწილების სისტემების ერთმანეთისგან გამიჯვნისთვის, ასევე საბითუმო და საცალო ბაზრის გახსნისთვის. საქართველომ მეორადი კანონმდებლობის მიღება წინასწარ შედგენილი განრიგით დაიწყო. 2020 წლის აპრილში ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციისა და ელექტროენერგიის ბაზრის წესების მიღება, რომელიც ძალაში შედის 2021 წლის 1 ივლისიდან, წარმოადგენს საბითუმო და საცალო ბაზრების ეტაპობრივი გახსნის საფუძველს. დღით ადრე და დამახალანსებელი ბაზრები, რომლებიც უნდა გაიხსნას 2021 წლის 1 ივლისიდან, ამჟამად ტესტირების ეტაპზეა. ენერგო-პრო ჯორჯიას საქმიანობის შედეგები 2020 წელს ასახავდა ქვეყნის ენერგობაზრის გარემოს გარდაქმნის პროცესს.

ჯგუფის კომპანიები რეგულირებული სამეურნეო ერთეულებია და მათ შემოსავალზე მოქმედებს „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ საქართველოს კანონსა“ და ტარიფების გამოთვლის მეთოდოლოგიაში შესული ნებისმიერი ცვლილება. ჯგუფზე ვრცელდება ლიცენზირების ბევრი მოთხოვნა და მასზე შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ლიცენზიის დაკარგვამ ან სალიცენზიო მოთხოვნების შეუსრულებლობამ.

ჯგუფი ექვემდებარება მკაცრ რეგულირებას, განსაკუთრებით ელექტროენერგიის განაწილებისა და მიწოდების ტარიფებთან დაკავშირებით. რეგულირებად ტარიფებში შესული ნებისმიერი ცვლილება შეიძლება უარყოფითად აისახოს ჯგუფის საოპერაციო შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, ჯგუფს აქვს რისკი იმისა, რომ მის ელექტროენერგიაზე მოთხოვნა შემცირდეს. ჯგუფის ელექტროენერგიაზე მოთხოვნას, ძირითადად, განსაზღვრავს საქართველოში ეკონომიკური აქტივობის დონე. ეკონომიკის შეფერხება, როგორც წესი, იწვევს ელექტროენერგიის მოხმარების შემცირებას, ეს კი უარყოფითად მოქმედებს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე. განაწილების ტარიფის გამოთვლის მეთოდოლოგია საჭიროებს დაშვებებს ელექტროენერგიის განაწილების მოცულობასთან დაკავშირებით. თუ ფაქტობრივი განაწილების მოცულობა დაშვებულზე ნაკლებია, ეს უარყოფითად აისახება ჯგუფის ელექტროენერგიის განაწილებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე, რადგან დაყოვნდება ანაზღაურების გადანაწილება. ჯგუფზე ასევე მოქმედებს ეკონომიკური პირობების გაუარესების შედეგად საექვო დებიტორული დავალიანების დონეების ზრდა.

ძირითადი მმართველობითი ფუნქციები უზრუნველყოფს შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფას, რათა ზემოაღნიშნული რისკფაქტორები მინიმუმამდე იქნეს დაყვანილი.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“
აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში – „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „ეთიკის კოდექსი პროფესიონალი ბუღალტრებისთვის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-8 და მე-16 შენიშვნებზე, რომლებიც აღწერს დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

ჯგუფის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2020 წილს მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის გამოკლებით. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ შეეხება მმართველობით ანგარიშგებას და მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არსებით უზუსტობას შეიცავს, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოგვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ექვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.

- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

ჩვენ მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვ საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

22 მარტი, 2021 წ.

თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

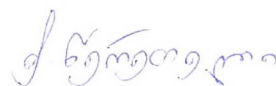
	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2020 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	646,814	627,556
აქტივის გამოყენების უფლება	10	1,376	1,592
გუდვილი		1,416	1,416
სხვა არამატერიალური აქტივები		1,440	1,710
სულ გრძელვადიანი აქტივები		651,046	632,274
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	11	13,703	13,239
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	12	83,759	71,466
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	17,653	6,748
სხვა მოკლევადიანი აქტივები	144	626	5,707
სულ მოკლევადიანი აქტივები		115,741	97,160
სულ აქტივები		766,787	729,434
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	15	5,501	5,501
გაუნაწილებელი მოგება		383,954	458,012
ჯგუფის მფლობელებისთვის განკუთვნილი კაპიტალი		389,455	463,513
არასაკონტროლო პაკეტი		–	9
სულ საკუთარი კაპიტალი		389,455	463,522
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	17	6,622	9,317
ნასესხები სახსრები	16	44,442	51,106
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	20	5,762	6,331
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		56,826	66,754
მიმდინარე ვალდებულებები			
ანარიცხები		188	164
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	18	247,476	157,372
ნასესხები სახსრები	16	21,719	11,702
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	19	41,548	25,655
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	20	9,575	4,265
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		320,506	199,158
სულ ვალდებულებები		377,332	265,912
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		766,787	729,434

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 22 მარტს.

მიხეილ ბოგვაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

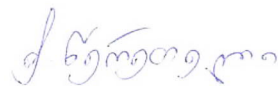
	შენიშვნა	2020	2019
ამონაგები და მასთან დაკავშირებული შემოსავალი			
ელექტროენერგიის შიდა რეალიზაცია და გატარება	21	653,866	685,442
ელექტროენერგიის საზღვარგარეთ რეალიზაცია		1,787	–
მომსახურება		23,292	22,253
სულ შემოსავალი		678,945	707,695
სხვა შემოსავალი	22	28,998	24,534
შესყიდული ელექტროენერგია	233	(603,978)	(575,264)
მომსახურების ხარჯები	24	(10,423)	(13,315)
შრომითი დანახარჯები		(63,299)	(74,528)
კონსულტაციის გასამრჯელო	8	(4,087)	(3,941)
გახარჯული მასალები		(3,010)	(5,209)
საგადასახადო ხარჯები		(5,530)	(4,615)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	25	(8,672)	(8,404)
შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე		8,944	46,953
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		(49,710)	(43,751)
(ზარალი)/შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯისა და მოგების გადასახადის დარიცხვამდე		(40,766)	3,202
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	26	3,165	3,444
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	26	(36,481)	(12,503)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები, წმინდა		(33,316)	(9,059)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(74,082)	(5,857)
მოგების გადასახადი		–	–
წლის ზარალი		(74,082)	(5,857)
წლის სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(74,082)	(5,857)

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 22 მარტს.

მიხეილ ბოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

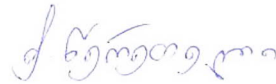
	კომპანიის მფლობელებისთვის განკუთვნილი კაპიტალი				
	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ	არასაკონ- ტროლო პაკეტი	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	5,501	463,869	469,370	9	469,379
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	(5,857)	(5,857)	–	(5,857)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,501	458,012	463,513	9	463,522
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	(74,082)	(74,082)	–	(74,082)
შვილობილი კომპანიის ლიკვიდაცია (შპს „ზოტი ჰიდრო“)	–	24	24	(9)	15
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,501	383,954	389,455	–	389,455

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 22 მარტს.

მიხეილ ბოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	2020	2019
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(74,082)	(5,857)
კორექტირებები:			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		49,710	43,751
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	26	(3,165)	(3,444)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	26	36,481	12,503
ცვლილებები რეზერვებში		661	(463)
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	22	(509)	(719)
საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან მიღებული შემოსულობა		-	(21)
მიღებული გრანტი	22	(408)	(408)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების ნამეტი	22	(2,589)	(6,127)
ძირითადი საშუალებებისა და სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გასვლიდან მიღებული (შემოსულობა)/ზარალი	22	(1,630)	118
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების მოძველების ხარჯი	25	381	320
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		4,850	39,653
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ზრდა		4,480	(7,567)
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების (ზრდა)/შემცირება		(12,855)	21,354
სხვა მიმდინარე აქტივების შემცირება		3,898	12,457
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების ზრდა		84,675	41,761
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ზრდა		15,900	5,504
სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა		5,267	2,146
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		101,365	75,655
მიღებული პროცენტი		470	650
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		106,685	115,958
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების შესყიდვები, შესაბამისი დღგ-ის ჩათვლით		(66,434)	(107,890)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(66,434)	(107,890)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
აღებული სესხები		4,761	-
ნასესხები სახსრების დაფარვა		(16,481)	(7,712)
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის გადახდა		(569)	-
გადახდილი პროცენტი		(16,906)	(9,510)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(29,195)	(17,222)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		11,056	(9,154)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13	6,748	16,056
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(151)	(154)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები:	13	17,653	6,748

- 2019 წელს მშობელი კომპანიისთვის გაცემული 9,245 ლარის სესხები (რომელიც შედგებოდა 6,762 ლარის ძირითადი თანხისა და 2,483 ლარის დარიცხული პროცენტისგან) გაიქვითა მშობელი კომპანიის წინაშე ჯგუფის სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებასთან.

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2021 წლის 22 მარტს.

მიხეილ ბოცვაძე
გენერალური დირექტორი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2021 წლის 22 მარტი
თბილისი, საქართველო

9-68 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.